

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
197. (1517.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3053 ▼
1 amerikai dollár	3,1738 ▼
100 magyar forint	1,4634 ▲

Gazdaság 6**Vonaltartásban a Nokia**

„A Nokia gyár bezárásának következményeit nem lehet fél óra alatt letárgyalni” – fogalmazott tegnap a vállalatvezetőséggel folytatott tanácskozás után Valentin Ilcaș szakszervezeti vezető, aki szerint annyi már biztosra vehető, hogy az elbocsátandó dolgozók megkapják a végkielégítést.

Kultúra 8**Szigligeti-ünnep Szigligetivel**

„Új korszak kezdődik a Szigligeti Színház számára egy olyan korban, amelyben minden vidéki színháznak meg kell találnia saját magát, saját szemléletét. Ez az Európai és a Világszínházak kötelessége” – jelentette ki Keresztes Attila, aki a Szigligeti Ede *Liliomfiját* rendezte a Nagyváradon.

Média 9**Székely legény az X-Faktorban**

A borzonti Baricz Gergőt beválasztották a legjobb 12 versenyző közé az *RTL Klub X-Faktor* című tehetségkutató műsorában, így egyedül ő képviseli Erdélyt a versenyen. A 21 éves diák a Fiúk csoportjába került, ahol Keresztes Ildikó lesz a mentora.

Vezércikk 3**Sport, politika és alvilág**

Az amerikai nagykövetség beavatkozása némi reményt ad arra, hogy a kivizsgálás minél többet fel-fed majd a valóságból, viszont a Teo Peter-ügyre emlékezők azóta sem bocsátották meg a román művész halálát okozó amerikai tengerészgyalogos Romániából való kimenekítését. ▶

Salamon Márton László

Menekülnek a tanárok

Egyre több hazai pedagógus dönt úgy, hogy megvált a katedrától**Nem vonzó a pedagógusi pálya: a tanárok fizetése csak húsz év oktatás után éri el a romániai nettó átlagbér szintjét, az 1500 lejt** Fotó: ÚMSZ/archív

Az orvosok után a pedagógusok is tömegesen úgy döntenek: nem folytatják itthon a hivatásukat. A tanfelügyelőségek adatai szerint több ezer tanár távozik külföldre évente vagy néz más állás után. A többség az alacsony jövedelemre panaszkodik, sokan a bizonytalan pályakép vagy a rossz munkakörülmények miatt elégedetlenek. A legtöbb pályaelhagyó a friss diplomások közül kerül ki: a fiatalok megaláznak tartják a tanári állások pályázatát. Egyre kevesebb a matematika- és fizikatanár, de lassan a magyarkatedrák betöltése is gondot okoz. **7. oldal ▶**

Erdélyieket is felháborít Dörner

ÚMSZ

▶ Két erdélyi színházvezető, Bocsárdi László és Tapasztó Ernő méltatlankodik amiatt, hogy a szélsőjobb oldali nézeteiről elhíresült Dörner György, a budapesti Új Színház frissen kinevezett igazgatója pályázatában úgy hivatkozott az Aradi Kamaraszínházzal és Tamási Áron Színházzal történő együttműködésre, hogy előzetesen nem is egyeztetett velük. Pályázatában Dörner tervei közt jelölte meg, hogy vendégrendezőnek hívja „a sepsiszentgyörgyi Bocsárdi Miklóst” és folyamatos munkakapcsolatot kíván kialakítani az „Aradi Magyar Kamaraszínházzal”. A színész kinevezését egyébként felháborodva fogadta a magyar színházi szakma. **Folytatása a 8. oldalon ▶**

Védőpajzsot véd Bănescu

▶ A NATO Parlamenti Közgyűlésének bukaresti tanácskozásán felszólaló Traian Bănescu államfő tegnap visszautasította az amerikai-román stratégiai

partnerség keretében befogadott rakéta-pajzsot ért támadásokat, majd arra szólította fel Oroszországot, vonja ki katonáit Moldovai Köztársaságból. **3. oldal ▶**

Anders Fogh Rasmussen NATO-főtitkár és Traian Bănescu államfő Fotó: Mediafax

A lengyelek nem változtatnak

ÚMSZ

▶ Megáll-e, és ha igen, hol a varsói gyors – ez a legfontosabb kérdés, ami minden egyes alkalommal elhangzik a lengyelországi választásokat követően Magyarországon. A lengyelországi eredményekből ugyanis előszeretettel vonnak le az elemzők mélyreható következtetéseket – ráadásul rendszerint okkal-joggal. Tovább nőtt a lengyel kormányzó Polgári Platform előnye a szavazatok 99,48 százalékának megszámlálása után, viszont koalíciós társa, a Lengyel Parasztpárt (PSL) eredménye némileg gyengült, de így is megvan az abszolút többségük a szejmben. A kormányalakítási tárgyalások tegnap már meg is kezdődtek. **2. és 4. oldal ▶**

Röviden

Átalakuló választási körzetek

Százhat egyéni országgyűlési választókerületet és országos listáról megszerezhető kilencvennégy parlamenti mandátumot javasol a Fidesz-KDNP – jelentette be Lázár János, a Fidesz frakcióvezetője tegnap az alkotmányügyi bizottság ülésén. A politikus közölte: az egyéni választókerületek kialakításánál az egyik fő szempont a mostani szisztéma aránytalanságainak a felszámolása. Hangsúlyozta: a választókerületi határok nem lépnek át a jelenlegi megyerendszer határait.

Elhalasztott ENSZ-döntés

Az eredetileg kitűzött október 13-i időpont helyett bő egy héttel később, október 21-én szavaz az ENSZ Közgyűlése arról, hogy a kelet-európai választási csoportból Magyarország, Szlovénia vagy Azerbajdzsán lehet-e a következő két évre a világszervezet Biztonsági Tanácsának nem állandó tagja. Kőrösi Csaba nagykövet, a New York-i magyar ENSZ-misszió vezetője elmondta: a halasztás magyarázata technikai. A Közgyűlés 66. ülészakájának elnöke, Nasszir Abdulaziz al-Nasszer, aki egyben a munkarendért is felelős, október közepén Dél-Korea-ba, majd Finnországba látogat, ezért kellett módosítani az eredeti időpontot.

Távozzék a jemeni elnök

Több tízezer jemeni tüntető kérte az ENSZ-től tegnap, hogy szólítsa fel távozásra Ali Abdallah Száleh elnököt. „Miért hallgat a világ, amikor gyilkolják a jemeni népet?” – kiáltották a tiltakozók a Szanaa központjában található Változások terén.

Harry herceg Apache-on tanul

Az amerikai haditengerészeti légierő kiképzői oktatják péntektől az afganisztáni bevetésre vágyó Harry herceget (*képiünkön*) a világ egyik legnagyobb tűzerőjű katonai támadó helikoptere, az Apache kezelésére.

Az idén 27 éves herceg – Károly brit trónörökös és a néhai Diana hercegnő második szülött fia, aki édesapja és bátyja, Vilmos herceg mögött a harmadik a brit trónutódlási sorban – a legtekintélyesebb brit tisztképző akadémián, Sandhurstben végzett, és jelenleg százados rangban helikopterpilótakiképzésen vesz részt.

Szankciók Szíria ellen

A szankciók bővítését és folytatását helyezték kilátásba az Európai Unió tagországainak külügyminiszterei tegnap Szíria ellen, amíg „vége nincs az elfogadhatatlan erőszaknak” és „döntő előrelépés” nem mutatkozik egy békés és demokratikus átmenet irányában. A miniszterek luxemburgi tanácskozásán kiadott közlemény kiemelte: az EU folyamatos felülvizsgálat alatt tartja és megfelelőképpen módosítja a rezsim és az azt támogató cégek és személyek elleni, célzott büntetőintézkedéseit.

Meghiúsított merénylet Berlinben

A berlini főpályaudvar elleni gyújtóbombás támadást hiúsították meg az utolsó pillanatban tegnap. A rendőrség szóvivője szerint a szakértők hatástalanították a gyűlékony anyaggal megtöltött palackokból álló szerkezetet, amely egy gyutacshoz volt csatlakoztatva. A hatóságokat vasutasok riasztották, amikor rábukkantak a sínek mellett elhelyezett gyanús tárgyra.

Varsó nem változik

Magabiztosan győzött a lengyel kormánykoalíció

ÚMSZ-összeállítás

Tovább nőtt a lengyel kormányzó Polgári Platform (PO) előnye a szavazatok 99,48 százalékának megszámlálása után, viszont koalíciós társa, a Lengyel Parasztpárt (PSL) eredménye némileg gyengült, de így is megvan az abszolút többségük a szejmben – derült ki a lengyel országos választási bizottság tegnap közzétett legfris-

sebb, bár nem hivatalos adataiból. Eszerint a PO 39,19 (206 mandátum), az ellenzéki Jog és Igazságosság (PiS) 29,88 (158), a Palikot Mozgalma (RP) 10,01 (40), a PSL 8,36 (28), végül a Baloldali Demokratikus Szövetség (SLD) 8,25 (27 képviselő) százalékos eredményt ért el. A PO-PSL-koalíciónak így 234 képviselője lenne a 460 tagú alsóházban. A választási részvétel az újabb adatok szerint 48,87

százalékos volt. A kormányalakítási tárgyalások tegnap már meg is kezdődtek. Ezt megelőzően Donald Tusk miniszterelnök felkereste Bronislaw Komorowski államfőt. Grzegorz Napieralski, az SLD elnöke bejelentette, hogy az új parlament megalakulása után összeül a párt kongresszusa, és megválasztja az SLD új vezetőit. Közölte, hogy személy szerint ő nem indul újra az elnöki tisztrét. ◀

Donald Tusk kirobbanó öröme. Tovább nőtt pártjának előnye, csak az a kérdés: hol áll meg a „varsói gyors”?

Belgium marad Belgiumnak?

ÚMSZ

Megállapodtak a holland nyelvű flamand, illetve a francia ajkú vallon pártok Belgium átfogó államreformjának intézményi kérdéseiben, abban, hogy milyen jogkörök kerülnek át szövetségi szintre a tartományokhoz. Belgium ezzel újabb lépéssel került közelebb a tavaly júniusi választások óta tartó, immár világrekord hosszúságú kormányválság megoldásához.

A 10 és fél millió lakosú Belgiumban a polgárok mintegy 60 százalékát teszik ki a flamandok. A másik nagy népközösség a vallonoké. Az északi Flandriában csak flamand, a déli Vallóniában csak vallon pártokra lehet szavazni. Külön egység volt eddig Brüsszel, ahol túlnyomó többségben vannak a francia ajkúak, de a

főváros hivatalosan kétnyelvű, és ott akár flamand, akár vallon pártokra lehet szavazni. A Brüsszel körüli térségben azonban, amely hivatalosan Flandriához tartozik, de választókerületi szempontból annak idején „hozzácsapták” Brüsszelhez, sok vallon lakik, és ragaszkodik francia anyanyelvének a használatához. A Vallóniától egyre több tekintetben elszakadni kívánó flamandok viszont kiadták a „Flandriában flamandul” jelszót.

Miután sikerült megállapodni e közös nagy választókerület nyelvi határok mentén történő szétválasztásában, szeptember végén újabb jelentős eredmény született: egyezsége jutottak abban, hogy Flandria, illetve Vallónia a jövőben a befizetett személyi jövedelemadó mintegy egyharmadát saját maga használhatja fel. ◀

A CSU nem változik

Hírösszefoglaló

Ismét Horst Seehofert választották meg a bajor Keresztényszociális Unió (CSU) elnökévé. A kisebbik német konzervatív párt kétnapos hétvégi rendkívüli kongresszusán a küldöttek elsöprő többséggel szavaztak bizalmat a CSU-t 2008 októberében vezető Seehofernek, aki egyben Bajorország tartományi miniszterelnöke is. A kisebbik keresztény párt az Angela Merkel vezette CDU-val közösen kormányoz.

A kongresszust megelőző hetekben az euróválság nyomán a CSU-ban felerősödtek az európa-, illetve euroskeptikus hangok. A párt több vezető politikusa bírálta Merkelnek az adósságválság megoldásával kapcsolatos politikáját, és Görögországnak

Koptokat ölnek Egyiptomban

MTI

Aggodalmát fejezte ki a keresztények elleni egyiptomi atrocitások miatt az Európai Unió több tagországának külügyminisztere tegnap, egyértelművé téve, hogy az egyiptomi vezetésnek kötelessége vallási hovatartozásra való tekintet nélkül védelmet nyújtania az ország minden lakosának. Az unió Luxemburgban összegyűlt külügyminiszterei azokra a hírekre reagáltak a vártnál is élesebb hangon, miszerint Egyiptomban támadást intéztek egy kopt keresztény templom ellen, majd halálos áldozatokat követelő vallási zavargások robbantak ki keresztények és muszlimok között, a biztonsági erők pedig a keresztény tüntetőkkel szemben erőszakot alkalmaztak. Az összecsapásoknak 24 halálos áldozatuk volt. Catherine Ashton, az EU kül- és biztonságpolitikai főképviseleje a luxemburgi tanácskozásra érkezve a vallásszabadság tiszteletben tartásának alapvető fontosságára emlékeztetett Egyiptomot, és elítélte az erőszakos cselekményeket. Franco Frattini olasz külügyminiszter „nagyon súlyos erőszaknak” nevezte a történetet, és ő is figyelmeztetett a vallásszabadság biztosításának szükségességére. ◀

Awlaki megölésének titkai

Hírösszefoglaló

Az amerikai igazságügyi minisztérium tavaly titkos memorandumot készített, amelynek jogi okfejtése megnyitotta az utat az amerikai állampolgárságú Anwar al-Awlaki radikális imám Jemenben szeptemberben végrehajtott likvidálása előtt – közölte vasárnap kormányzati forrásokra hivatkozva a *The New York Times*. A mintegy 50 oldalas dokumentum megállapította, hogy az al-Kaida jemeni ágával együttműködő Awlaki likvidálása törvényes abban az esetben, ha élve nem lehet őt elfogni. A memorandum jogi érványgot szolgáltatott a terrorista tevékenységgel gyanúsított imám megsemmisítése mellett, annak ellenére, hogy az számos szakér-

tő és emberjogi aktivista szerint ellentétes a Ronald Reagan által megerősített, merényleteket megtiltó elnöki rendelettel, az alkotmánnyal és több, a háború-

ra vonatkozó nemzetközi jogszabállyal. Awlaki a lap névtelenül nyilatkozó terrorrelhárítási informátorai szerint azután került a likvidálandó vagy elfogan-

dó személyek listájára, hogy egy nigériai férfi 2009 karácsonyan megpróbált felrobbantani egy Detroitba tartó repülőgépet. A merénylőt, akinek ügyét ma kezdi meg tárgyalni a bíróság, a vádak szerint Awlaki szervezte be.

Awlakival együtt egyébként életét vesztette egy másik amerikai állampolgár, Samir Khan is, aki az Arab-félszigeten működő al-Kaida angol nyelvű magazinját gondozta. Khan a lap szerint feltehetően nem szerepelt a célpontok között, az ő halála „járulékos veszteség” volt. A második megölt amerikai családja nyilatkozatban tiltakozott a likvidálás miatt. A *The New York Times* nem tudta megszerezni a memorandumot, cikke az azt „ismerő személyek” nyilatkozatain alapult. ◀

Awlaki megölése „törvényes” volt. Nem lehetett élve elfogni őt

Megkerülhetetlen az RMDSZ?

ÚMSZ

► Feltétlenül szükséges az RMDSZ hozzájárulása az ország területi-adminisztratív átszervezéséhez Theodor Stolojan demokrata liberális EP-képviselő szerint. A nagyobbik kormánypárt európai parlamenti frakciójának vezetője annak apropóján nyilatkozott, hogy korábban Kelemen Hunor RMDSZ-elnök leszögezte, a szövetség csak a 2012-es parlamenti választások után hajlandó „vitát nyitni” a kérdésben, ha előtte tűzik napirendre, akkor az RMDSZ-re nem számíthat a Demokrata Liberális Párt (PDL). Stolojan kifejtette, az RMDSZ támogatása elengedhetetlen a kérdésben, hiszen az ellenzéki alakulatok többször is egyértelművé tették, hogy nem támogatják a jelenlegi megyék felszámolását. „Az RMDSZ nélkül lehetetlen a reformot végrehajtani. Ha nem jutunk velük egyezségre, akkor ezen a téren semmit sem tehetünk” – jelentette ki Stolojan a PDL vezetőségi ülése előtt. Az EP-képviselő hangsúlyozta, a PDL nem mondott le a területi-közigazgatási reformról, amelynek megvalósításához a teljes kormánykoalíció támogatására szüksége van. Stolojan abban reménykedik, hogy a koalíción belüli tárgyalások révén pártja végül elnyeri az RMDSZ támogatását. A hétvégén Borbély László, a szövetség politikai alelnöke is emlékeztette a nagyobbik koalíciós pártot, hogy az ország területi-adminisztratív reformját csak a jövő évi választások után kellene napirendre tűzni, ugyanis jelenleg nem adottak az ennek megvalósításához szükséges feltételek. Victor Ponta, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke az RMDSZ-hez hasonlóan csak a 2012-es választások után foglalkozna a közigazgatási reform kérdésével. ◀

Védőpajzsot véd...

Híresszefoglaló

► A NATO Parlamenti Közgyűlésének bukaresti tanácskozásán felszólaló Traian Băsescu államfő tegnap visszautasította az amerikai-román stratégiai partnerség keretében befogadott rakétapajzsot ért támadásokat. Leszögezte, hogy a rendszer kizárólag védelmi célokat szolgál, semmi sem indokolja az orosz és ukrán küldötték részéről érkező kritikákat. A román államfő ugyanakkor ellentámadásba lendült, arra kérve Oroszországot, hogy azonnali hatállyal vonja vissza a Moldovai Köztársasághoz tartozó Dnyeszteren túli területeken állomásozó csapatait, ugyanis ezt nemzetközi szerződésben is vállalta. „Arra batorítjuk Pruton túli testvéreinket, hogy erősítsék meg együttműködésüket a NATO-val, ugyanis ez jelentős mértékben hozzájárulhat az ország reformjához és modernizálásához” – üzent Chişinăuba és Moszkvába a román államfő.

Az Észak-atlanti Szerződés tagországainak bukaresti tanácskozásán Anders Fogh Rasmussen NATO-főttitkár leszögezte, hogy a szövetséges erők 2014 végéig kivonulnak Afganisztánból. Azokkal az aggodalmakkal kapcsolatban, hogy a NATO afganisztáni kivonulása után ismét a tálibok vehetik át a hatalmat, Rasmussen reményét fejezte ki, hogy a helyi erők képesek lesznek szavatolni az ország biztonságát. Rámutatott, hogy 2014 végéig az afgán hadsereg 350 ezer főt fog számlálni. Leszögezte: a NATO-erők ki-

vonulása után is elkötelezett marad az észak-atlanti szövetség, így továbbra is támogatni fogja az afganisztáni rendőrséget és hadsereget.

A NATO Parlamenti Közgyűlése tegnap elfogadott egy határozatot, amelynek értelmében a testület támogatja az afganisztáni átmeneti folyamatot. Ez utóbbi révén olyan helyi rendfenntartó erőket kell létrehozni, amelyek képesek átvállalni a NATO-erők 2014-es kivonulása után az ország biztonságának megőrzését. A határozat szerint elsőbbséget élvez az átmeneti folyamatban a korrupció visszaszorítása, és biztosítani kell, hogy az e jelenség ellen küzdő szervezetek ne kerüljenek politikai befolyás alá. A határozat sürgeti az afganisztáni választási reformot is. ◀

A NATO Parlamenti Közgyűlése tegnap Bukarestben határozatot hozott az afganisztáni átmeneti folyamat támogatásáról

Államilag ellenőrzött kétnyelvűség

Kovács Zsolt

► Valamennyi háromszéki közintézményre kötelezően ki kell helyezni a kétnyelvű feliratokat – szököltötte fel tegnap az intézményvezetőket György Ervin. Kovászna megye prefektusa elmondta, a kormány Interetnikai Kapcsolatok Felügyelő Főosztályától kértek hivatalos állásfoglalást arról, hogy az állami közintézményekre vonatkozik-e a 215-ös törvény által biztosított kétnyelvűség. Mint arról beszámoltunk, a háromszéki prefektus néhány hete körlevélben javasolta az intézményvezetőknek, hogy ültessék gyakorlatba a kétnyelvűsége vonatkozó törvénykezést. Első nekifutásra azonban akadályokba ütközött az intézkedés, mert a prefektúra jogszabályai úgy tájékoztatták a kormány megbízottját, hogy a vonatkozó törvények nem egyértelműek és megengedő jellegűek. A prefektúra jogszabályainak indoklására támaszkodva György Ervin két hete kifejtette: a 215-ös közigazgatási törvényben nem szerepel expliciten az, hogy a kétnyelvűség az önkormányzatok és az alárendeltségükbe tartozó intézmények mellett az állami közintézményekre is vonatkozik, ezért a kormány Interetnikai

Kapcsolatok Felügyelő Főosztályától kért hivatalos állásfoglalást. Tegnap sajtótájékoztatóján pedig elmondta, választ kapott a kormánytól, e szerint minden állami közintézményre érvényes a kétnyelvű feliratok, azokon a településeken, ahol egy kisebbség számaránya meghaladja a 20 százalékot. Erre a hivatalos állásfoglalásra támaszkodva György Ervin újabb körlevelet küld az állami intézményeknek, melyben felszólítja őket, hogy tegyenek meg mindent a kétnyelvűség alkalmazásáért.

Annál is inkább szükség van erre, mert egyre több olyan jellegű, fényképekkel dokumentált panasz érkezik a prefektúrához, hogy hiányoznak a magyar feliratok és közérdekű információk, hogy rozsdások, elhanyagoltak a táblák, mondta a háromszéki kormánybiztos, aki szerint a választásokat megelőző időszakban általában sokkal több beadvány érkezik, mint máskor.

A háromszéki „nyelvháború” kitörése óta az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) elkezdte monitorozni, miként valósul meg a kisebbségi nyelvhasználat a negyven, Kovászna megyei dekoncentrált intézményben, mondta el lapunknak Nemes Előd. A civil

szervezet háromszéki elnöke szerint lefotózták az összes közintézményt, és hamarosan nyilvánosságra hozzák részletes tanulmányukat. Nemes Előd szerint az a tapasztalat, hogy a közintézmények székházainak többségén, a homlokzaton megjelennek a kétnyelvű táblák. Hiányzik azonban a magyar felirat a prefektúra alárendeltségébe tartozó Gépjármű- és Gépjárművezetési-ellenőrző Hivatal, az Útlevétügyi Főigazgatóság, illetve az Állami Levéltár, a katonaság, rendőrség és csendőrség épületeiről. Nemes Előd szerint a törvény egyértelmű, azon közigazgatási egységek területére vonatkozik a kétnyelvűségi előírás, ahol a kisebbség aránya legalább 20 százalékos, ezeken a településeken minden intézmény esetében kell azt alkalmazni. Az EMI elnöke hozzátette: tapasztalatuk szerint a háromszéki közintézményekben belépve mintha teljesen megszűnne a törvény hatálya, hiszen csak elvétve lehet találni magyar nyelvű közérdekű információkat, de hasonlóan rossz a helyzet az intézmények honlapjai esetében is, amelyek szinte kizárólag román nyelvűek, annak ellenére, hogy itt helyszükére se lehet hivatkozni. ◀

Bírák után nyomoz a DNA

Cs. P. T.

► Bűnvádi eljárást indított a korrupcióellenes ügyészség (DNA) a legfelsőbb bíróság két bírójára ellen. A vádhatóság tegnapi tájékoztatása szerint Gabriela Bărsant és Iuliana Puşoiut befolyással történő üzérkedéssel vádolják. A gyanú szerint a két bírónő 2010 májusától egy éven keresztül nagy értékű ajándékokat kapott egy üzletembertől és ügyvédjétől. A cégvezető azt szerette volna elérni, hogy Bărsant és Puşoiu járjon közbe az érdekében egy ellene zajló legfelsőbb bírósági perben. A két nő állítólag többek között drága ékszereket, külföldre szóló ingyen repülőjegyeket, sőt ingyen szállást is kapott egy párizsi lakosztályban az üzletembertől. Az ajándékok az ügyvéd közvetítésével jutottak el a gyanúsítottakhoz. A Románia liberál napilap úgy tudja, a bűncselekményre akkor derült fény, amikor a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) egy, a nemzetbiztonságot is érintő ügyben lehallgatta Gabriela Bărsant telefonbeszélgetéseit. A két bírónőnél múlt héten házkutatást is tartottak az ügyészek. ◀

Sport, politika és alvilág

Salamon Márton László

Szomorú hírnévre tett szert a román fővárostól alig egy órány autótúra fekvő Giurgiu: a dunai kikötőváros nevét tegnap óta megtanulta a világ. Itt, Délkelet-Európa egyik eldugott zugában ért tragikus véget egy huszonhárom éves

amerikai kosárlabdázó élete, miután egy éjszakai mulatóban egyelőre rejtélyes körülmények között halálra verték.

Az ügy kísértetiesen emlékeztet Marian Cozma román kézilabdázó veszprémi meggyilkolására: ott is egy fiatal, életerős sportoló esett áldozatul helyi bűnözők brutalitásának, ráadásul szintén mulatózás közben. A két sportolóhalál körülményei egyrészt felvetik a kérdést: mit keresnek hajnali órákban élsportolók kétes hírű szórakozóhelyeken, másrészt arra mutatnak rá, hogy ezek a kisvárosi éjjelibárok igazából nem egyebek, mint a helyi alvilág gyülekezőhelyei, illetve hogy a lakosságot rettegésben tartó alvilág sok esetben összefonódik a helyi politikai hatalommal, befolyását és ellenőrzését kiterjesztve a karhatalmi szervekre is.

Giurgiuban legalábbis úgy tűnik: az amerikai kosaras, Chauncey Hardy halálával összefüggésbe hozott egyik helyi klán szoros kapcsolatokat ápol a kormánypárt egyik szenátorával, a negyedik mandátumát töltő örökös városvezető védelmét és titoktartását is élvezve. Azét a polgármesterét, aki – felesége révén – egyszemélyben a helyi, élvonalbeli kosárlabdacsapat patrónusa is, és aki az amerikai és szerb kosarasoknak fizetett zsoldot ötödszörös újraválasztásához szükséges befektetésnek tekintette. Az összefonódásokat és összefüggéseket a világ szeme előtt feltáró tragédia azonban – pechére – megíjíthatja tervét.

Persze nem Giurgiu polgármesterének peché és politikai jövője foglalkoztatja most a közvéleményt, hanem a tragikus sportolóhalál körülményei. A magát több mint huszonnégy órával a gyilkosság után feladó, a város díszpolgári címével büszkélkedő tettes nyilatkozatainak valóságtartalma, a helyi rendőrség gyanúsán gyors ténymegállapítása, miszerint a haláleset nem hozható összefüggésbe a szervezett bűnözési hálózatokkal, illetve a kosárlabdázó diagnosztizálásának és kórházi ellátásának mikéntje. Az Egyesült Államok bukaresti nagykövetségének beavatkozása némi reményt ad arra, hogy a kivizsgálás minél többet felfed majd a valóságból, ugyanakkor viszont a Teo Peter-ügyre emlékezők azóta sem bocsátották meg az amerikaiaknak a román művész halálát okozó amerikai tengerészgyalogos Romániából való kimenekítését, az eset vérlázító módon történt eltusolását.

A Marian Cozma- és a Teo Peter-esetek után tehát most még egy hasonló tragédia, Chauncey Hardy halála rázza meg az országot és a világ közvéleményét. Újabb áldozat az emberi közöny oltárán.

Román lapszemle

Kenyértörésre került sor a Nagy-Románia Párt hétezer tagot számláló ifjúsági szervezete és Corneliu Vadim Tudor pártelnök között. A szakítás oka: a „néptribun” Tricolorul című lapja helyett az ifjúsági szervezet a feloszlata elleni tiltakozását jelentette meg az interneten. (Adevărul) ► Két részre osztotta Romániát Teodor Baconschi román külügyminiszter: a szorgalmasok és a koldulásból élők országára. Álláspontja szerint a Demokrata Liberális Pártnak az előbbi kategória politikai alakulatává kell válnia. (Evenimentul zilei) ► Washington foglalkoztatja a Romániával szemben alkalmazott vízumkényszer ártérkelésének gondolata. Ezt Michael Turner, az amerikai kongresszus republikánus tagja jelentette ki. (Curentul)

Intoleráns, konzervatív Románia

Egy ország lakossága annál toleránsabbnak minősül, minél nagyobb részaránya fogad el bizonyos viselkedésformákat, és ennek az ellenkezője is igaz: annál intoleránsabbnak tekinthető, minél nagyobb hányada utasítja el az övétől eltérő magatartásformákat.

Bogdán Tibor

Románia lakosság európai szinten a legintoleránsabb és a legkonzervatívabb népségek közé tartozik – derül ki a Soros Alapítvány *Vallás és vallásos magatartás* témakörű tanulmányából.

A templomi eskü felsőbbrendűsége

Az ország lakosságának „szélsőséges konzervativizmusa” kilenc alapvető területen mutatkozik meg a legnyilvánvalóbban – állapítják meg a szerzők.

Igy például a mintacsoport közel 40 százaléka szerint a házasságot, függetlenül a felek közötti viszony alakulásától, nem szabad felbontani, még akkor sem, ha a férj például rendszeresen veri a feleségét. A válást a házastársak közötti teljes elhidegülés, el-

idegenedés esetén sem tartják helyénvalónak. Ők ugyanis eskü minden más fogadalom fölött áll. Ellenkező véleményen a megkérdezetteknek mindössze 18 százaléka volt. Hetven százalék ugyanakkor a leghatározottabban elítéli a házasságtörést – jóllehet a párkapcsolat megszakításával ilyen esetben sem értene egyet. Mindennek ellenére, Románia lakosságának körében igen gyakoriak a válások, 2009-ben például a felbontott házasságok részaránya Romániában nagyobb volt, mint Olaszországban, Írországban, Szlovéniában és Szlovákiában.

Nagymértékű konzervativizmusról tesz bizonyosságot az ország lakossága az azonos neműek párkapcsolata, illetve a prostitúció kérdéskörében is: 80 százaléka mindkettő törvényesítését elutasítja.

Öngyilkosság, halálos ítélet, abortusz

A román lakosság konzervativizmusa az öngyilkosságok kérdésében is megmutatkozik, bár ebben az esetben ellentmondások a vélemények. Kilencven százaléka ugyanakkor csak háromnegyed része ellenzi a halálos ítéletet. Szociológusok ebből arra a következtetésre jutottak, hogy Romániában sokkal elítélendőbb az öngyilkosság, mint a gyilkosság – főként, ha ez utóbbi „törvényesen”, halálos ítélet alapján történik. Az öngyilkosságot csak a ciprusiak utasítják el nagyobb részarányban, mint a romániai lakosság. Ezzel szemben Európa egyre több államá-

ban, így például Hollandiában, Belgiumban és Luxemburgban ma már elfogadják az eutanázia gondolatát.

Nagyrészt ehhez a kérdéskörhöz kapcsolódnak a felmérés művi vetülésre vonatkozó adatai is, amelyeknek megfelelően a lakosság 52 százaléka minősíti semmivel sem indokolhatónak az abortuszt, az ellenvéleményen lévők alig 10 százalékkal szemben.

A tanulmány szerzői szerint a romániai lakosság „ultrakonzervativizmusa” elsősorban vallásosságával magyarázható, ami viszont a kommunista diktatúra következménye. A felmérésből egyébként az is egyértelműen kiderül, hogy a tolerancia fok egyenes arányban nő az országok fejlettségi szintjével, illetve egy ország lakossága annál toleránsabbnak minősül, minél nagyobb részaránya fogad el bizonyos viselkedésformákat, és ennek természetesen az ellenkezője is igaz: annál intoleránsabbnak tekinthető, minél nagyobb hányada utasítja el az övétől eltérő magatartásformákat – állapítják meg a szerzők.

Éljen az egyház (a saját pénzéből)

Összehasonlító tanulmányok tanúsága alapján Románia lakossága – legalábbis saját nyilatkozatai szerint – a legvallásosabb Európában. Vallásos érzülete ellenére azonban nagyobb része nem ért egyet azzal például, hogy a Nemzet Megváltásának Katedrális felépítését a költségvetésből, azaz közpénzekből finanszírozzák. A többségnek meggyőződése, hogy a szükséges pénzalapot a román ortodox egyháznak kell biztosítania. Pontosabban 32 százalék szerint kizárólag, 26 százalék szerint legnagyobb részben egyházi hozzájárulásból kellene felépülnie, a nagyrészt, illetve teljes mértékben állami költségvetésből történő finanszírozásra csupán 19 százalék bólintott rá, 31 százalék pedig semleges álláspont-ra helyezkedett.

A projekt költségeit egyébként a bukaresti illetékesek 500-600 millió euróra becsülik, ennek az összegnek egy részét a Boc-kormány, valamint a bukaresti főpolgármesteri hivatal már átutalta

az egyház folyószámlájára. A felmérés szerzői ilyen körülmények között komolyan megkérdőjelezik a központi és helyi hatóságok döntését, amely szerintük azon a megfontoláson alapul, hogy az összegek átutalása népszerűbbé teszi a finanszírozókat a lakosság előtt.

Igaz, a katedrális felépítésével a megkérdezettek 61 százaléka értett egyet, az ellenzők 29 százalékkal szemben, 10 százaléknak pedig nincs véleménye a kérdésben. A katedrális felépítését természetesen elsősorban a falusi környezetben élők és az idősebbek támogatják, a bukarestiek egynegyede viszont a projekt ellen van, valamint több, mint egynegyede még nem döntött a kérdésben, közel fele azonban támogatja a létesítményt.

Tíz év alatt azonban jelentősen visszaesett azoknak a száma, akik úgy vélekedtek, hogy a román ortodox egyházat közpénzekből kell fenntartani. 2000-ben még a lakosság 74 százaléka állította ezt, idén viszont már csak 54 százaléka értett egyet a részbeni vagy maradéktalan állami finanszírozással. ◀

Megáll-e és ha igen, hol a varsói gyors?

Megáll-e, és ha igen, hol a varsói gyors – ez a legfontosabb kérdés, ami minden egyes alkalommal elhangzik a lengyelországi választásokat követően Magyarországon. A lengyelországi eredményekből ugyanis előszertetel vonnak le az elemzők mélyreható következtetéseket – ráadásul rendszerint okkal-joggal.

Gy. Z.

Lássuk a „jegyzőkönyvet”! Donald Tusk pártja, a Polgári Platform nyerte meg a lengyelországi választásokat. Legfőbb ellenfele, a Jog és Igazságosság Pártja 9 százalékkal maradt le a kormányzó erő mögött. A közepes részvétellel zajló választáson a szavazásra jogosultak 47,6 százaléka jelent meg. A kormányzó erő, a Polgári Platform (PO) a voksok 39,6 százalékát szerezte meg, legnagyobb riválisa, a Jog és Igazságosság Pártja a szavazatok 30,1 százalékát kapta. Donald Tusk jó barátjának pártjára, a Palikot Mozgalomra a választók 10,1 százaléka szavazott, a Lengyel Néppárt (PSL) 8,2 százalékot, a Baloldali Demokraták Szövetsége (SLD) pedig 7,7 százalékot szerzett. A képviselői helyek megoszlása a következő: Polgári Platform 212, Jog és Igazságosság Pártja 158, Palikot Mozgalom 39, Lengyel Néppárt 27, Baloldali Demokraták Szövetsége 23. A többséghez 231 képviselő szükséges, amellyel

a PO-PSL-koalíció folytatja a megkezdett utat.

Az ismétlés indoka

Az 1989-ben bekövetkezett rendszerváltás óta először kapott kormányzati felhatalmazást egy párt, a Polgári Platform (PO) újabb négyéves időszakra – emelik ki a tegnapi lengyel lapkommentárok a parlamenti választások fő eredményét. A választások nagy meglepetése, hogy Janusz Palikot baloldali populista, agresszív antiklerikális mozgalma (RP) nemcsak bejutott a törvényhozásba, de az eddigi eredmények szerint a harmadik politikai erő lett Lengyelországban. A másik nagy meglepetés a Baloldali Demokratikus Szövetség (SLD) rendkívül gyenge szereplése, eddigi történetének legrosszabb, egy számjegyű eredménye, amellyel az utolsó helyen áll a szejmbe bejutott öt párt között.

A konzervatív Rzecznokpolitika kommentátora úgy véli: nem a PO kormányzása volt annyira meggyőző,

A lengyelországi választások győztese, Donald Tusk. Felesége hitvesi csókkal jutalmazta

hogy most ismételhet, hanem az ellenfél, a Jog és Igazságosság (PiS) bizonyult túlságosan gyenge ellenfélnek. A kormánypart súlyos hibákat követett el az elmúlt négy évben – az autópálya- és útépitésekben tapasztalható káosz, az oktatási reform kudarcra, a szmolenszki vizsgálat melléfogásai –, de a választók mindezt megbocsátották neki. Úgy döntöttek, hogy minden hibája és gyöngegsége ellenére a PO a stabilitás biztosítója. Értékelték, hogy az életszínvonal növekszik, vagy legalábbis más európai országokkal összehasonlítva csak kis mértékben csökken.

Megsemmisítő vereség

A PiS 2010 óta a szmolenszki katasztrófa túszja. Az egyes politikusi és hívei által

mind erőteljesebben hangoztatott vélemények egy vélt „merényletről” elriasztották tőle a centrum szavazóit. Nem sikerült megszabadulnia a radikalizmus és kiszámíthatatlanság bélyegétől.

Janusz Palikot diadalát kétségtelenül a fiatal szavazóknak köszönheti. A párt legalább olyan nagy mértékben köszönheti sikerét Grzegorz Napieralskinak, az SLD elnökének, aki az egyik aktivista szerint melléfogásai miatt a kampányban az RP „titkos fegyvere” volt.

A Rzecznokpolitika az SLD szép temetéséről ír, és idézi Aleksander Kwasniewski volt államfőt, aki az SLD megsemmisítő vereségéről kijelentette: lehet, hogy ez volt az utolsó választás, amelyen a baloldal bejutott a parlamentbe.

A baloldali liberális *Gazeta*

Wyborcza szerint a PO nem aratott diadalt, csupán győzött négyévi nehéz kormányzás, gazdasági válság, természeti katasztrófák, a szmolenszki tragédia után. A Szolidaritás Választási Akció 2001-ben eltűnt a süllyesztőben, az SLD máig nem tért magához 2005-ös választási veresége után. A lap részleteiben foglalkozik Jaroslaw Kaczynskinak, a PiS elnökének a kijelentésével, amely szerint eljön még az idő, „amikor Budapestünk lesz Varsóban”. Ez a mondat gyors karriert futott be a varsói internetezők körében. A Facebookon külön oldalt nyitottak *Nem akarok Budapestet Varsóban* címmel.

Transzszexuális jelölt

Nőtt a kormányzó Polgári Platform (PO) előnye – jelen-

tette a TVN24 lengyel hírtelevízió az országos választási bizottságra hivatkozva. Mandátumokra átszámolva ez a PO számára 206, a PiS-nek 157, az RP-nek 40, a PSL-nek 30, az SLD-nek pedig 26 képviselőt jelent az új szejmben. Egy képviselője lesz a német kisebbségnek. Vagyis az eddigi eredmények alapján a PO-PSL-koalícióknak megvan a biztos többsége, 236 képviselője a 460 tagú alsóházban, és újból kormányt alakíthat, nem lesz szüksége harmadik koalíciós társra. Az országos választási bizottság holnap estére ígéri a választások hivatalos végeredményét.

Varsóban a pártvezetőkre leadott szavazatok tekintetében – 83 százalékos feldolgozottság alapján – Donald Tusk kormányfő messze megelőzte Jaroslaw Kaczynskit: a PO elnöke 36,26, míg az ellenzék vezetője 20,25 százalékot szerzett. Összehasonlításképpen: 2007-ben Tusk 46,62, míg Kaczynski 23,88 százalékot kapott. A lengyel parlament történetében először a szejm padosoraiiban valószínűleg egy transzszexuális képviselő is helyet foglalhat Anna Grodzka személyében, aki Palikot Mozgalmanak krakkói listájáról szerezhet mandátumot. Az 57 éves képviselő, a párt krakkói listavezetője 18 ezer szavazatot (3,83 százalék) kapott, megelőzve a Baloldali Demokratikus Szövetség (SLD) listavezetőjét, Tomasz Kalitát, akire 7870 választópolgár szavazott. ◀

Lap-top

A nap címe. Az USA rakétavédelmi pajzsa borzolja a kedélyeket Bukarestben, ziare.com

Magyarázat. A lapszemlélő portál (amelynek azonban saját anyagai – hírei, tudósításai, kommentárjai – is vannak) feltehetően valamelyik lapból vette át a címet, ha nem, akkor remekül összesítette mindazokat a támadásokat, amelyek Romániát érték/érik részvételért az amerikai projektben. A NATO-közgyűlés vitáiról nyilván a mi lapunk is részletesen beszámol, magunk az ördög ügyvédjeként, akik gyakorta vagyunk, a telepítés ellen szóló érvekből említünk meg néhány nyomósabbat. A recesszió elleni harcában Amerikának nyilván érdeke minden, ami a hadiiparát megmozgatja, mérvadó vélemények szerint egy új világháború lenne leginkább érdeke (természetesen, ahogy szokta, a saját területén kívül), aki pedig – mint Románia – örül, hogy ennek a góca valahol az ő közelségében lesz, a gilisztához hasonlatos, aki lelkes, hogy horgászni viszik. Azt a tény, hogy a védelmi pajzs, amely Deveselu (Devidám!) községben épül fel, az ellenséges (iráni?) rakétáknak csak egy negyedét „szűri meg”, nem tudjuk ellenőrizni. Ám az az érv, hogy egy iráni támadás esetén nem a „védekezés”, hanem az ellencsapás, a reagálóképesség a döntő, meglehetősen erős. Maradjunk abban, hogy érdekek és szövetségek bonyolult hálójáról van szó.

Egy jóbarát. Az *Evenimentul zilei* jegyzetében Adrian Patrușcă publicista Traian Băsescu elnök és az Új Köztársaság nevű Hóféherke párt viszonyát elemzi. A Sebastian Lăzăroiu megjósolta alakulatot egy teológiát végzett kisfiú, Mihail Nemțu hozta létre, de gyorsan csatlakozott hozzá Lăzăroiu is. Patrușcă szerint egy új tömörülés, amolyan Demokratikus Konvenció van kialakulóban, a balliberális USL ellen-súlyozására. Hogy hol van Băsescu? Hát nem mondtuk, hogy Lăzăroiu jóbarátja? De hol van a PDL?

A nap állítmány. Szavahihető tanúk szerint Traian Băsescu elnök arcképe a 22 című hetilap főszerkesztői szobájában könnyezni kezdett, amikor a „lányok” törpékről kezdtek el beszélni.

Minden napra egy mondás

„Megpróbáltalak levegőnek nézni, de rájöttem, hogy levegő nélkül nem tudok élni.”
John Lennon

Nem mindegy

Horváth István

Ártatlanság

A dél-amerikai mbaja indiánoknál a nők azelőtt minden gyermeküket megölték, kivéve a legutolsót. Nem csodálhatjuk, hogy ez a gyakorlat teljesen megsemmisítette a mbaja indiánok egyik ágát, azokat a mbajakét, akik hosszú időn keresztül a spanyolok legfelélméletesebb ellenségeinek számítottak. (...)

De a gyermekgyilkosság nem az egyedüli módszer, amellyel valamely vad törzs öngyilkosságot követhet el. A mérgepróba túlzásba vitt alkalmazása ugyanilyen következményekkel járhat. Némrégiben egy uvet nevű kis törzs jött le a hegyvidékről, és telepedett meg a nyugat-afrikai Calabar folyó bal oldali ágánál. Amikor a misszionáriusok először keresték fel őket, a népesség lélekszáma nagy volt, három faluban laktak. Azóta a mérgepróba állandó alkalmazásától a törzs csaknem teljesen kipusztult. Egy alkalommal az egész lakosság mérget vett be, hogy ártatlanságát bizonyítsa. (...) Várható, hogy a törzs hamarosan kihal. Ilyen példák ismeretében nyugodtan feltételezhetjük: sok törzs nem habozott, hogy megtartsan egy olyan szokást, amely csupán egyetlen család kiirtását követelte meg. Ha ebben a vonatkozásban aggályokat tulajdonítanánk nekik, akkor abba az újra és újra elkövetett hibába esnénk, hogy a primitív embert az európai civilizáció mértéke szerint ítéljük meg. Ha valamelyik olvasómnak kezdetben az volt a véleménye hogy minden nép ugyanúgy gondolkodik, és cselekszik, mint a művelt angol, az ebben a könyvben összegyűjtött babonás hiedelmeknek és szokásoknak elegendő bizonyító erejük van arra, hogy eloszlássák téves előítéleteit.

James G. Fraser: *Az Aranyág.*
Fordította Bodrogi Tibor és Bónis György

SZELLEMI DÉZÉS

Mindenható: apparátból

Szeptember végén bomba robbant az Egységes Oroszország (Jegyinjaja Rosszija) párt kongresszusán, s bár a veszteségeket még nem mérték fel teljesen, már vannak adatok az áldozatokról, igaz, a hangsúly változó, aszerint, hogy nyugati vagy orosz kárfelmérőket hallgatunk. Az, hogy Medvegyev még támogatta is Putyin mostani miniszterelnök jövő márciusi elnöki „indulását”, és így vállalta az állami másodhegedűs posztját, a nyugati és az orosz liberális ellenzék szerint (Gorbacsov is ide csatlakozott) áldozatul ejtette a narodot magát és a hátukon cipelt országot. A mindennapi grazdanyinok viszont sokkal árnyaltabbak: lehet, hogy Putyinnal visszaköltözik a Kremlbe az erős külpolitikai hangvétel, de nem lehet elfeledni, hogy a Föderáció neki köszönheti megmenekülését a jelicinizált enyészettől. A robbanó hírre kialakult elképzelést azonban nehéz megérteni, hisz amióta a Medvegyev az uralkodó, mindenki azt rebesgeti, hogy „Szicsász, moment!” nemsokára visszafordul ez. Az más tál scsi, hogy ilyen korán beirányozták már Oroszország orrát, de hisz éppen Medvegyev hangoztatta mindig is, hogy miniszterelnökének bármikor van lehetősége az államelnökségre újrázni, ha éppen kedve tartja.

És Putyin tartotta, most már kár ezen sziszegni, az sokkal érdekesebb, hogy Dimitrij Anatoljevicsnek nagyon kevés ideje maradt arra, hogy amikor majd Vlagyimir Vlagyimirovics helyére kerül, sikertüljön neki elkerülnie a miniszterelnöki csapdát: a teljes árnyékba kerülést. Nem föltétlenül kötelező ugyanis, hogy mozgott bábként parancsteljesítéssel töltse hivatali idejét, megtehetné, hogy véghezviszi (ha nehezebben is) eddigi modernizálási, nyitási terveit. Amennyiben nem hagyja el lassan addig is, utána is minden igaz embere, mint éppen a pénzügyminisztere, aki ha átmegy az ellenzékhez, „problémákat” kreálhat a mindenkori tandemnek...

Az apparatcsikok marokfagósa azért jobban ment Putyinnak. Van azonban egy ősi USA-FÁK vita, amelyet Medvegyev képtelen lesz az eddigi európai mérséklettel elintézni, mondva, hogy „a külpolitika alapja nem lehet a paranoia”: ez a nemrég oroszok által is hanyagolt, a volt érdekszféra-országokban telepítendő rakétavédelmi rendszer kérdése.

Kizártnak tartom, hogy ebben az ügyben ne ütközne ki Putyin leendő-cári vérmérséklete, s akkor újra trendi nőtvá válik, hogy meddig tart Oroszország, s honnan szabad Európának kezdődnie. Most már, hogy egy igazi deus ex agregat kellene a változáshoz, az új Putyini start problémájának éppen a külpolitikai túl nagy erély tekinthető.

Ady András

Leépítések titkos okai

2010 júliusában a kormány 25 százalékkal csökkentette az állami alkalmazottak bérét. Akkor azt mondta, ez csak ideiglenes megszorítás, amelyet 2011 januárjától eltörölnék, és a fizetések visszatérnek a korábbi szintre. Aztán 2011 januárjában a kormány azt mondta, hogy a béremelkedés csak a gazdasági teljesítmény függvényében adható meg, s minthogy ez elmaradt a kívánalmaktól, a fizetések növekedésének a mértéke szerényebb lesz – és úgy is lett. Megígérték viszont, hogy 2012-re végre helyreáll a rend, és mindenki megkapja rendes bérét.

A Nemzetközi Valutaalappal megkötött memorandum értelmében azonban a béralapnak jövőre a belső nemzeti össztermék 7,2 százalékára kell csökkennie a jelenlegi 7,5 százalékról. Tekintettel arra, hogy a GDP jelentős növekedésére – különösen a finn telefogyártó angolos távozása után – nem lehet számítani, fel kell tennünk a tiszteletteljes kérdést: ugyan miként jut magasabb fizetésre a kisebb béralapból? A vá-

Székely Ervin

laszt pedig – ugyanolyan tiszteletteljesen – meg is adja a Boc-kormány: az alkalmazottak létszámának csökkentésével. Ahhoz, hogy a kormány tartani tudja ezt az ígéretét és legalább tíz százalékkal növelje az állami béreket, miközben a béralapot a fent említett arányban csökkenti, legalább 120 ezer alkalmazottjától kellene megválnia. Tekintettel arra, hogy jelenleg 1.225.000 költségvetési alkalmazott van (ennyire csökkent le az állami szektorban dolgozók száma a 2009-es 1.394.000-ról), ez azt jelentené, hogy néhány hónap alatt közel ugyanannyi embert bocsátanának el a közszférából, mint az elmúlt két évben összesen. Olyan körülmények között, amikor az egészségügyben, az oktatásban a közintézményekben már most is krónikus a munkaerőhiány, egy ilyen mérvű létszámcsökkentés a közszolgáltatások működésképtelenségének veszélyével járna. Ez pedig, hovatovább, már nemzetbiztonsági kockázat. Egyetlen példa: a konstancai megyei kórház sürgősségi osztályának negyven orvosi helyéből összesen tizenhat állást töltöttek

be. Ez a hiány – ne adj’ Isten – emberlétekben mutatkozhat meg.

Ez azonban csak a kérdés egyik oldala. Jelenleg a munkanélküliségi ráta (az első fél évben) 7,4 százalék, ami 0,6 százalékkal magasabb a tavalyi éves adathoz képest és az ősz beköszöntével, a szezonmunkások elengedésével, valamint az új munkatörvénykönyv alkalmazásának hatására ez az érték várhatóan növekedni fog. Ha további

százhuszezer emberrel csökkenne a foglalkoztatottak száma, akkor a munkanélküliségi ráta 8,46 százalékra emelkedne. Igaz, hogy ezzel az értékkel Románia még mindig alatta marad az Európai Unió átlagos munkanélküliségi rátájának, ami tíz százalék, de tegyük gyorsan hozzá, hogy a nyilvántartott munkanélküliekről van szó. Gazdasági elemzők szerint ugyanis hozzávetőleg 200 ezer munkanélküli már kikerült mindenféle nyilvántartásból, ami azt jelenti, hogy nem jogosultak munkanélküli segélyre.

Felmerül a kérdés, hogy miért van szükség ilyen drasztikus mérvű elbocsátásokra, mi-

A kormányzat egyik jelentős választási fegyvere a szavazatvásárlás marad.

ért nem lehet gazdaságélénkítő intézkedések révén növelni a béralapot és – ami a legfontosabb – miért kell szinte mesterségesen elszegényíteni több mint százezer embert. A teljes magyarizátnak megítélésem szerint politikai elemei is vannak. Túl azon, hogy a Boc-kormány számára a gazdaság és különösen a szociális ellátás sohasem volt prioritás; hogy az egyes miniszteri tárcákat nem a szakmai rátermettség, hanem a politikai lojalitás szerint adományozták, lehet egy cinikusabb megfontolás is a Valutaalappal megkötött memorandum lakonikus megfogalmazása mögött. Az állami alkalmazottak számának csökkentése lehetővé teszi azt, hogy a „feketelistákat” politikai szempontok alapján állítsák össze. Ez mindjárt barátságosabb teszi az adminisztrációt a politikai vezetéssel szemben, ami a választások évében az álmoskönyv szerint nem éppen előnytelen a kormányzat számára. Ugyanakkor nyilvánvalóan tetszik, hogy a kormányzat egyik jelentős választási fegyvere a szavazatvásárlás marad. Az elszegényedő, a szociális felzárkózásban elmaradt rétegek pedig köztudottan jobb fogadóközegei a választási megvesztegetésnek.

Röviden

Kolozsvári IT-fórum

Az Európai digitális menetrend című konferenciát nyitja meg ma Kolozsváron Moldován József távközlési államtitkár. A Golden Tulip Ana Dome szálloda kupola-termében tartott esemény része annak a roadshow-nak, amely a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériuma, valamint az Agora Group tanácsadó cég közös szervezésében Temesvár után a kincses városba és Iași-ba is eljut.

„Profit a cél”

Az állami szektor reformjának nem kell feltétlenül együtt járnia az alkalmazottak elbocsátásával. Habár az átszervezésnek elkerülhetetlen velejárója, hogy néhány esetben szerződésfelbontásra kerül sor, a cél az, hogy az állami kézben levő vállalatok nyereségesen működjenek – fogalmazott Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter, hozzátéve, a jövő évi költségvetés szempontjából is fontos, hogy a veszteségek minél kisebbek legyenek.

Nőtt az agrárkivitel

Közel ötven százalékkal emelkedett Románia mezőgazdasági termékeinek exportja az idei első félévben a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva, amelynek összforgalma 1,416 milliárd eurót tett ki – írta az *Agerpres* a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium adataira hivatkozva. Az agrárkivitel jelentős mértékben hozzájárult Románia költségvetési hiányának csökkentéséhez.

Húzóágazat a turizmus

Tíz százalékkal emelkedett a Romániába látogató turisták száma az idei első félévben az egy évvel korábbi adatokhoz viszonyítva – jelentette ki Elena Udrea régiófejlesztési és turisztikai miniszter az idegenforgalmi világszervezet Dél-Koreában tartott éves közgyűlésén. A tárcavezető szerint ez bizonyítja, hogy az ország aktív tényezőjévé vált a turizmusnak uniós és globális szinten egyaránt.

Elhalasztott EU-csúcs

Csaknem egy héttel későbbre halasztották az eredetileg jövő hétfőre tervezett EU-csúcsalálkozót, a tagállamok egyelőre nem tudták előkészíteni mindazokat az intézkedéseket, amelyek az euróövezeti fizetési válság kezelésével, azon belül elsősorban a görög helyzettel kapcsolatban szükségessé váltak. Ez az időzítés lehető teszi, hogy véglegesítsük átfogó stratégiánkat az euróövezet szuverenitási válságával kapcsolatban, és kezeljünk számos, egymással összefüggő kérdést” – indokolta a halasztást Herman Van Rompuy, az ET elnöke.

Vonaltartásban a Nokia

„A Nokia gyár bezárásának következményeit nem lehet fél óra alatt letárgyalni” – fogalmazott tegnap a vállalatvezetőséggel folytatott tanácskozás után Valentin Ilcaș szakszervezeti vezető, aki szerint annyi már biztosra vehető, hogy az elbocsátandó dolgozók megkapják a végkielégítést.

Sipos M. Zoltán

A Nokia Románia vezetői tegnap ismét arról biztosították a nemesszuki gyár szakszervezetét, hogy az üzem bezárásával szélnek eresztett 2200 alkalmazott végkielégítésben részesül, annak ellenére, hogy ez a kollektív munkaszerződésben eredetileg nem szerepelt. Valentin Ilcaș, a Nokia Metal szakszervezet vezetőjének tájékoztatása szerint a tegnapi egyeztetéseket újabb tárgyalási fordulók követik majd ebben a hónapban. „A gyár bezárásának következményeit nem lehet fél óra alatt letárgyalni” – magyarázta a *Mediafax*-nak. Mint mondta, a végkielégítés összegét még nem rögzítette a Nokia vezetősége, ugyanis ez még alku tárgya. „Megígérték, hogy nem hagyják cserben az alkalmazottakat, mint ahogy más országokban sem tették” – tette hozzá Ilcaș a Nokia németországi, bochumi gyárának bezárása után történetekre utalva. Kö-

zölte, a Nokia Metal folyamatosan tartja a kapcsolatot a bochumi szakszervezetekkel, így tudomásuk van arról, hogy milyen szociális támogatást kaptak a finn óriáscégtől az elbocsátott német alkalmazottak.

Múlt héten a Nokia vezetősége arra is ígéretet tett Sulfina Barbu munkaügyi

miniszternek, hogy szerepet vállal a munka nélkül maradó dolgozók szakmai átképzésében. A tárcavezető a hatályban levő munkatörvénykönyvre alapozta kérését, amely rögzíti, hogy minden munkaadó köteles gondoskodni alkalmazottai továbbképzéséről, illetve szükség esetén azok átképzéséről is.

Mint ismert, a Nokiának nemcsak a szélnek eresztett nemesszuki dolgozókkal van elszámolnivalója, hanem a Kolozs megyei önkormányzattal és a román állammal is. Kolozs Megye Tanácsa és a kormány ugyanis 2006-ban számtalan kedvezményrel „csalogatta” a finnek Nemeszuka, többek között ingyen közművesített telket bocsátott a

rendelkezésükre a Tetarom ipari parkban. Egyes források szerint a román fél mintegy 30 millió eurót fektetett be a Nokia által kért feltételek megteremtésébe.

A finn óriáscég annak idején szerződést kötött Kolozs Megye Tanácsával a nemesszuki befektetésről, ám a dokumentumot titkosították a felek. Az önkormányzat bizottságot állított fel annak megvizsgálására, van-e a szerződésben olyan pont, amelyet a Nokia nem teljesített maradéktalanul, és ennek alapján vissza lehet-e igényelni a román kormány, illetve a megyei tanács által az ipari park létesítésébe befektetett összeg egy részét. A testület tagjai múlt heti ülésükön betekin-

tést nyerhettek a dokumentumba, ám titoktartási szerződést írtak alá velük. Sztranyiczki Szilárd megyei tanácsos annyit elárulhatott lapunknak, hogy a szerződés nem tartalmaz szociális záradékot, azaz az elbocsátott alkalmazottak végkielégítése csakis a kollektív munkaszerződés alapján történhet.

A megyei tanács alelnökétől, Fekete Emőkéttől tegnap megtudtuk: a bizottság ezen a héten ül össze ismét, hogy kialakítsa álláspontját a szerződésről. „Jelenleg is folynak a tárgyalások a felek között, mindenki megpróbálja a számára legelőnyösebb álláspontot képviselni és megvédeni” – magyarázta lapunknak. ◀

Végkielégítés, madártávlatban. A szakszervezetek szerint a tárgyalások hetekig elhúzódhatnak

A szerző felvétele

Átszervez az Erste Csoport

Hírösszefoglaló

Közel 16 százalékkal estek tegnap a bécsi tőzsdén az Erste Group részvényei, miután a pénzügyi piacok jelentette, hogy a válság folyamánként kénytelen rendkívüli intézkedéseket hozni, hogy közép- és hosszú távon megszilárdítsa portfólióját, illetve ellenállóbbá tegye az euróövezeti válság negatív hatásait szemben. Az intézkedéscsomag eredményeként – amelynek fontos részei a romániai és magyarországi kirendeltségekben végrehajtott reformok is – a csoport ártékeli aktíváinak jelentős részét. Az Erste várhatóan mintegy 700–800 millió euró nettó veszteségről számol be 2011-ben (a rendkívüli terhek nélkül viszont 850–950 millió euró nyereséget mutatna a mérleg). A csoport-szintű kockázati költségek a várakozások szerint 2,3 milliárd euróra rúgnak 2011-ben, amelyek a rendkívüli terhek nélkül 1,8 milliárd eurót tesznek ki.

„Jelentősen csökkentek az elmúlt hetekben a reményeink, hogy Európa problémái megoldásra találnak. Feltételezésünk szerint ez a halogatás hatással lesz a kelet-közép-európai régió reálgaz-

daságára is” – jelentette ki Andreas Treichl, az Erste Group Bank AG vezérigazgatója a társaság tegnapi igazgatósági ülését követően. Elmondása szerint a radikális döntésre azért volt szükség, hogy a bankcsoportot felkészítsék az elhúzódó válságra.

Romániában a vártnál lassabb gazdasági növekedésre való felkészülés jegyében a bank részleges leírást hajtott végre a goodwill terén – adózás előtt 700 millió euró (adózás után 627 millió euró) értékben. Ezzel egy időben magyarországi képviselőleténél adózás előtt 312 millió euró értékben teljes körű leírást hajtott végre a goodwill-lel kapcsolatban, valamint a bankszektor érintő magyar kormányzati

beavatkozás miatt adózás előtt összesen 450 millió euró értékben további kockázati céltartalékokat képez. Míg megkezdődik az Erste Bank Hungary felkészítése arra, hogy az újrapozicionálás után a pénzügyi ellenállóbbá váljon a magyar gazdaságpolitikai kockázatokra, a Román Kereskedelmi Bank (BCR) további részvényeinek felvásárlása révén az Erste Group pozíciója tovább javul a hazai piacon, amely egyik kulcsfontosságú területe.

Az Erste Group Görögországgal, Portugáliával, Spanyolországgal, Írországgal és Olaszországgal szemben tavaly év végén fennálló 1,9 milliárd eurós szuverén kitettséget 0,6 milliárd euróra csökkentette. ◀

„Isten óvja a hazai bankrendszert”

Ezennel Romániának is esélye van az isteni segítségre, mert „a Jóisten és a Román Nemzeti Bank segíti a hazai pénzügyi helyzetet” a válsággal való megbirkózásban – jelentette ki a kereskedelmi televízióknak adott interjúban Adrian Vasilescu, a jegybank kormányzójának tanácsadója. A szakember szerint a hazai bankok szilárdak és nincsenek kitéve annak a veszélynek, hogy áttérjed rájuk az európai pénzügyi válság. Az *Agerpres* ugyanakkor emlékeztet arra, hogy nyugat-európai szakértők attól tartanak, ha a görög válságnak erőteljesen kitett bolgár és román bankszektor „elesik”, az a magyarországi pénzügyi helyzetet is nagyon nehéz helyzetbe sodorná – példaként pedig az Erste Group és a Raiffeisen kelet-európai jelenlétét említi.

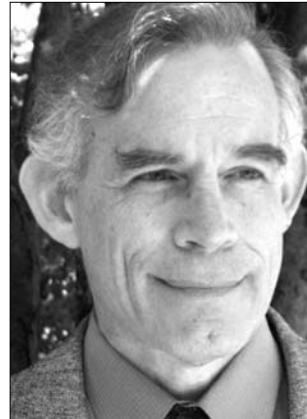
Nobel-díj a változókra

ÜMSZ

Thomas J. Sargent és Christopher A. Sims amerikai közgazdászoknak ítelték oda hétfőn az idei Közgazdasági Nobel-díjat Stockholmban.

Rátfai Attila, a Közép-Európai Egyetem oktatója szerint a díjazott közgazdászok tevékenységükkel a makroökonómiai kutatások „forradalmi” átalakításához járultak hozzá. Újításuk abban áll, hogy oly módon kezdtek el makrogazdasági folyamatokról gondolkodni, amely magában foglalja a várakozásokat, a gazdasági szereplők várakozásait – értékelt a szakember, hozzátéve, a tudósok már évek óta díjvárományosnak számítottak. A kitüntetettek azt kutatták,

hogy ideiglenes, illetve tartós gazdaságpolitikai beavatkozások milyen hatást gyakorolnak a gazdasági változókra – magyarázta az *MTI*-nek Szabó-Bakos Eszter, a Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karának tanszékvezető egyetemi docense. Elmondása szerint Sargent helyesen látta, hogy a keynesi elméleten túlmenően abban a pillanatban, hogy sokk éri a rendszert – azaz a gazdaságpolitikai döntéshozó megpróbálja más döntésre készíteni a szereplőket – a szereplő magatartása is megváltozik. Ehhez pedig más modellezési szemlélet szükségeltetik. Sims ugyanakkor a modellszámítási eljárásokban és az ökonometriában tett sokat az általa feltalált új modellelbecslési eljárásokkal. ◀

Christopher A. Sims

Thomas J. Sargent

Menekülnek a pályától a tanárok

Baloga-Tamás Erika, Sipos Zoltán

Tanévkezdés után derült ki több hazai iskolában, hogy nincs megfelelő számú tanerő. Sokan annak ellenére mondtak fel, hogy a nyáron szoros versenyvizsgán jutottak végleges álláshoz; akad, aki csak fizetés nélküli szabadságot kért, de van, aki végleg el akarja hagyni a tanügyet. „Matematikatanárként dolgoztam éveig, most egy informatikai cégnél ajánlottak állást, továbbtanulási lehetőséget. Nagyobb a fizetésem, de nem ezért váltottam, hanem azért, mert itt évekre előre lehet tervezni, a tanügyben pedig egyelőre nem látok előrelépési lehetőséget” – magyarázza lapunknak egy fiatal kolozsvári pedagógus.

Nincs utánpótlás

Elsősorban a magasan képzett pedagógusok fordulnak el a pályától – panaszolta Hargita megye főtanfelügyelője az ÚMSZ-nek. Ferencz Salamon Alpár elmondta: ebben a tanévben kétszáz pedagógus mondott le a megyében katedrőről. Harmincan a nyugdíjazásukat kérték, 47-en fizetés nélküli szabadságot vettek ki,

13-an végleg elmentek, és akadnak, akik szülési szabadságot igényeltek – sorolta a statisztikát Ferencz Salamon Alpár. A főtanfelügyelő szerint évek óta nem érkezik megfelelő arányú utánpótlás az egyetemekről: gondot okoz a matematika, magyar, fizika tanítása a közoktatásban.

Hátrányban a fiatalok

Kolozs megyében már „megszokták”, hogy évről évre kevesebb a szakképzett pedagógus, és jellemzőnek tartják, hogy rendszerint a legjobb tanerők döntenek úgy: nem tanítanak tovább. Péter Tünde főtanfelügyelőhelyettes arról számolt be, hogy a 2010–2011-es tanévben több mint 300 tanár nyújtotta be felmondását, vagy ment fizetés nélküli szabadságra. „Azok, akik több éve tanítanak, ritkán hagyják ott végleg a pályát, ők csak hosszabb-rövidebb ideig keresnek más munkát maguknak. A frissen végzetekre viszont jellemző, hogy el sem kezdenek tanítani, azonnal máshol keresnek állást” – nyilatkozta a főtanfelügyelőhelyettes.

„En azután mondtam fel, hogy kiderült, hol és milyen körülmények között kell ta-

Nem csak a fizetés miatt elégedetlenek a tanárok: szerintük a pályakép sem biztató

Fotó: archív

nitanom. Reggel négykor kellene kelnem, naponta többórás ut várna rám, a hétszáz lejes fizetésem pedig arra sem lenne elég, hogy fenn-tartsam magam. Magyarországon fogok tovább dolgozni, szintén vidéken, hirtelen jött az ajánlat és éltem vele. Nem sokkal magasabb a fizetésem, mint itthon, de ott legalább szolgálati lakást kapok, így lehetőségem nyílik a megtagarításra” – nyilatkozta egy fizika szakos kolozsvári fiatal pedagógus. A pályakezdő tanár úgy látja, aki el akar menni, annak könnyű állást találni. „Nagyon ellentmondásos ez a helyzet, mert nyáron, amikor állást keres az ember, akkor mindenki elutasító, és a versenyvizsgák alig lehet labdába rúgni, ősszel pedig kiderül, hogy még sincs elég tanár. Ijesztő és megalázó, ami az állások pályáztatása körül zajlik, nem ezért tanultunk éveig az egyetemen és sze-

reztünk diplomát. Magyar szakosként sem érzem úgy, hogy kényszerhelyzetben lennék, nyitott vagyok bármire, ami méltányos munkát és fizetést ígér” – nyilatkozta az a fiatal nő, aki néhány éve szerzett pedagógus-oklevelet, de sosem állt katedrán. Jelenleg egy utazási iroda alkalmazottjaként járja a világot, úgy véli, a munkakörülményei és a fizetése is sokkal jobb, mint ha tanárként dolgozna.

Király: ezzel szembe kell nézni

Magyar Tivadar, az RMDSZ oktatásügyért felelős főtitkárhelyettese lapunknak úgy fogalmazott: valahol a tanügy és az egyetemek között „tűnnek el” a pedagógusok, vélhetőleg jobban fizető szakágak vonzzák a tanári diplomákkal rendelkezőket. Király András oktatási államtitkár megkeresésünkre elmondta: valós problémáról van szó, „amivel szembe kell nézni”, de a gondok orvoslása alapos vizsgálatot igényel. „Remélhetőleg a folyamatban lévő tanügyi reform javít majd a pedagógusok helyzetén” – fogalmazott Király András, aki jelezte: nem kíván találgatásokba bocsátkozni, a kialakult helyzetről egyeztetést kezdeményez a tanártársadalom képviselőivel. „A nyolcvanas években Magyarországon volt megfigyelhető az a jelenség, ami most nálunk, akkor vállaltak odaát a tanárok sokszor kétkedési munkát, mert jobb bevételhez jutottak” – magyarázta az államtitkár. Daniel Funeriu oktatási miniszter két évvel ezelőtt közölte: legalább százezer embernek kell távoznia a tanügyből, így óhatatlanul megugrik a pályaelhagyók száma. ◀

Hallgat a MOGYE rektora

A. E.

Nem került szóba a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem tegnapi délutáni vezetőségi ülésén az az átirat, amit a múlt hét végén továbbított az oktatási minisztérium a magyar nyelvű oktatás kérdésében. Mint arról korábban beszámoltunk, a szaktárca figyelemeltette a MOGYE szenátusát, hogy az egyetem multikulturális jellegének megfelelően a magyar intézetek létrehozása kötelező. Ennek a kötelezettségének az egyetemvezetés az utóbbi hónapokban nem tett eleget annak ellenére, hogy a magyar oktatók és a diákok többször jelezték: igényt tartanak az önálló intézetekre.

Ultimátumot kaptak

Constin Copotoiu rektor a hétfőn azt mondta, azért jelent problémát a magyar intézetek létrehozása,

mert nincs elég oktató ehhez. Borbély László, az RMDSZ politikai alelnöke a napokban egyeztetett a magyar oktatókkal, és úgy fogalmazott: a politikai lépések megtörténtek a helyzet jogszerű rendezése érdekében, most már az egyetem vezetésén múlik, hogy eleget tesz-e a kötelezettségeinek. Erre azonban még mindenképpen várni kell, mert a döntéshozó testület, a szenátust csak a rektor hívhatja össze.

Nagy Örs rektorhelyettes tegnapi lapunknak elmondta, akár két hétig is elhúzódhat a testületi gyűlés összehívása. „A szenátust a rektor hívja össze, hogy mikor teszi ezt meg, azt nem tudjuk, mert ez az ő hatáskörébe tartozik. Az oktatási minisztériumi átiratra ettől függetlenül válaszolhat, hiszen jogában áll, valószínű, hogy még ő is utánanéző bizonyos dolgoknak, feltételeknek” – fogalmazott Nagy Örs.

Politikai hadüzenet

Múlt hét végén több száz személy demonstrált a MOGYE központi épületénél, a magyar intézetek létrehozását követelők virágokat tűztek az egyetem kerítéséhez. A tanévnyitót a magyar és a román tagozat külön ünnepelte, a kisebbségi diákok és oktatók így tiltakoztak a szenátus diszkriminatív egyetempolitikája ellen. Tegnapi ellenzéki USL megyei tagszervezetei is megszólaltak az egyetem átalakítását illetően. A liberális és a szociáldemokrata párt politikai szakértői szerint az intézetalapítás az egyetem etnikai „szétválasztását” jelentené, és ez politikai nyomásra történik. Silviu Morariu, a konzervatív párt (PC) politikusa Daniel Funeriu minisztert a román nyelv és kultúra „erőszaktevőjének” nevezte, a PDL vezetésének pedig azt üzenté, hogy „el a kezekkel a MOGYE-től”. ◀

Rohamosan nő a válási kedv

ÚMSZ

Egyre több román állampolgár dönt úgy, hogy felbontja a házasságát: szeptemberig a belügyminisztérium adatai szerint 6500 házaspár kérte a különválást. A leginkább érintett korosztály a har-

minc és negyven év közöttiek: a válófélben lévők több mint kétharmada ehhez a generációhoz tartozik. Vidéken tartósabban a házasságok, mint a városi körzetekben: a válások egyötödét kezdeményezik falun élők. A válási kedvet ösztönzi az is, hogy ebben az évben már

nemcsak bírósági úton lehet válni, de a házasság felbontása, közös megegyezés alapján kezdeményezhető a polgármesteri hivataloknál vagy a közjegyzőknél is. Az elmúlt hónapokban kimondott válások 90 százalékát ezekben az intézményekben bonyolították. ◀

www.vasarhely.ro Szervezi a Marosvásárhelyi Kulturális Központ

LISZT FERENC NAPOK

"Zengi nekünk hatalmas húrjaiddal, Hogy szivekbe menjen által a dal,"
Vörösmarty Mihály 2011. OKTÓBER 14-16.

2011. október 16., 19 óra, Kultúrpalota nagyterme / 16 octombrie 2011, ora 19, Palatul Culturii:

- Ifj. Csíky Boldizsár zongoraestje / Concert de pian Csíky Boldizsár
- Liszt Ferenc víziói képzőművészeti pályázat díjátadója / Premiarea concursului de arte plastice

2011. október 10-16., G. Café / 10-16 octombrie 2011, G. Café

- Liszt Ferenc víziói – képzőművészeti kiállítás / Expoziție de arte plastice

2011. október 15., 10 óra, Kultúrpalota, Kisterem / 15 octombrie 2011, ora 10, Palatul Culturii, Sala Mică

- Liszt Ferenc vetélkedő középiskolások számára / Concurș pentru elevi – Liszt Ferenc

A zongoraest a Kultúrpalota jegyértárában és a Tutun kávézóban lehet jegyet vásárolni. Egy jegy ára 7 lej. Biletul pentru concertul de pian sunt puse in vânzare la casa de bilete a Palatului Culturii, și la Cafeneaua Tutun. További részletek / Mai multe detalii: www.vasarhely.ro

FŐSZERVEZŐ: ORGANIZATOR PRINCIPAL: TÁRSZERVEZŐ: CO-ORGANIZATORI: TÁMOGATÓK: FINANZÁTORI: PARTNEREK PARTENERI:

MAG

▶ Röviden

Liszt-víziók
a G. Café-ban

Liszt Ferenc víziói címmel a Marosvásárhelyi Kulturális Központ 1000 eurós pályázatára beküldött képzőművészeti alkotásokból nyílt kiállítás tegnap a marosvásárhelyi G. Café-ban. A szervezők beszámolója szerint a pályázaton 28 művész 46 alkotással jelentkezett. A pályamunkák különböző technikákkal készültek, a hagyományos olaj és vászon mellett találunk tussal, szénrel készült alkotásokat, textilműveket, illetve kő-, fa- és fémszobrokat. A képzőművészeti pályázat díjátadójára október 16-án este 19 órától kerül sor a Kultúrpalota nagytermében, a díjátadót ifj. Csíky Boldizsár zongoráztatja követi.

Fotóalbum a
Marosszéki-mezőségről

A Marosszéki-mezőséget mutatja be Váradi Péter Pál fotóművész és Lówey Lilla legújabb Erdély-albuma, amelyet a Kányádi Sándor-ról készült fotókötettel együtt keddtől országsszerte és számos erdélyi településen is bemutatnak az érdeklődőknek. Lówey Lilla az *MTI*-nek elmondta, a Marosszéki-mezőség egy „holt tenger, egy sártenger, egy gondtenger, a legszegényebb része Székelyföldnek”.

Szigligeti-ünnep Szigligetivel

Új reményekkel, új struktúrában, új szemlélettel és felújított épületben hirdet ünnepi évadot Szigligeti Ede 1849-ben írt *Liliomfi*jával a nagyváradi Szigligeti Színház, a kőszínház 111 éves évfordulóján.

Totka László

▶ Új struktúráját és 111. évfordulóját ünneplve stílszerűen névadója, Szigligeti Ede *Liliomfi* című vígjátékával nyitja meg kapuit a nagyváradi Szigligeti Színház október 15-én, szombaton 19 órától. „Az ünnepi évad alkalmából tematikus naptárral, a társulatokat bemutató kiadvánnyal, kiállítással készülünk” – számolt be a tervekről Czvikker Katalin, a Szigligeti Színház menedzserigazgatója tegnap, színháznyitói tájékoztatóján.

Értékvesztett
„Liliomfik”

„Új korszak kezdődik a Szigligeti Színház számára, egy olyan korban, amelyben minden vidéki színháznak meg kell találnia saját magát, saját szemléletét, ez az Európai és a Világszínházak köteleessége” – mondta a sajtótájékoztatón Keresztes At-

tila a *Liliomfi* meghívott rendezője. A Szatmárnémeti Északi Színház Harag György társulatának művészeti igazgatója hangsúlyozta: 111 év alatt nagyot fordult a világ, és óriásit változott a társadalom, így „a mai *Liliomfi* nem lehet ugyanaz a *Liliomfi* mint egykoron, örökösen ciklikusan ismétlődő és új problémákra is reflektálnia kell”.

Keresztes szerint a *Liliomfi* lényegében a színész és a társadalom viszonyát ábrázolja, a színészet dicséretét jelenti egyfajta, jó értelemben vett ironia által, mellyel a színész az őt körülvevő világhoz viszonyul. „A színészek egykoron nagyon sanyarú sorsúak voltak, amikor a társadalom még nem ismerte el a színművészet értékét, mára pedig ismét arra a sorsra jutottak, ugyanis a társadalom hajlamos ismét kevésbé értékelni a művészeteket” – fogalmazott a rendező.

Keresztes Attila rendező (jobbra) szerint új korszak kezdődik a Szigligeti Színház számára A szerző felvétele

Van kereslet
a társulatra

Szabó K. István, a Szigligeti Színház művészeti igazgatója elmondta, dolgoznak azon, hogy a régi rossz hírnevük eltűnjön végre, ugyanis sokan elretentő példaként hozzák fel a nagyváradi színjátszást. Ennek ellenére azonban az áldatlan, „kint ragadt” körülmények között is születtek

igen értékes és érdekes produkciók, hangsúlyozta Szabó. Czvikker Katalin az idei évad anyagi vonatkozásairól is beszámolt – elmondása szerint a színház 2,7 millió lejt kapott a megyei tanácstól személyzeti, 300 ezer lejt pedig egyéb költségekre. Mint megtudtuk, a színház eddig közel kétszáz bérletet értékesített, az online jegyvásárlásnak köszönhetően pedig sok határon túli látó-

gatója is van a társulatnak. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a váradi magyar színház a prefektusi gáncsoskodások ellenére február 27-én önállósodott – az új intézmény magában foglalja a bábos Lilliput Társulatot és a Nagyvárad Táncegyüttest is. A Iosif Vulcan Színházhoz a Crișana Táncegyüttes és a bábszínház román társulata, az Arcadia került. ◀

Erdélyieket is felháborít...

Folytatás az 1. oldalról

„Bocsárdi László értetlenül áll a kialakult helyzet előtt. Kétségesnek tartja, hogy az igazgatójelölt, aki nevét sem tudja pontosan leírni, ismerne rendezői munkásságát. Következésképpen érthetetlennek tartja azt, hogy ilyen körülmények között Dörner György pályázatában neve felmerülhetett, s furcsának találja, hogy egy olyan művészeti program kivitelezésében számítanak rá, amit sem elveiben, sem részleteiben, sem pedig kivitelezésének módjaitól előzetesen nem ismertettek vele” – reagált közleményben a Dörner pályázatában foglaltakra a Tamási Áron Színház irodalmi titkársága. Az állásfoglalás szerint az intézményt a 2012-től kezdődő időszakra vonatkozó igazgatói pályázata kapcsán konkrét tervekkel, együttműködési szándékkal csak Márta István, Dörner György elődje kereste meg. „A két intézmény jövőbeni együttműködését célzó elképzeléseit a Tamási Áron Színház támogatta, s ezt szándéknyilatkozat formájában hivatalosan is rögzítette. Ezt a dokumentumot az elkészült pályázatnak is tartalmaznia kell, akárcsak az Új Színház-beli vendégrendezésre Márta István által úgyszintén felkért Bocsárdi László rendezői szán-

déknyilatkozatát” – olvasható a színház közleményében.

Dörner kinevezését az Aradi Kamaraszínház is kommentálta. Nótáros Lajos művészeti tanácsadó szerint a színész velük sem egyezett meg, amikor pályázatában azt írta: „folyamatos munkakapcsolatot kívánok kialakítani a Tapasztó Ernő által vezetett Aradi Magyar Kamaraszínházzal”. „Az Aradi Kamaraszínház semmiféle kapcsolatban nem áll vele, éppen ezért a pályázót idézett megfogalmazása szá-

munkra értelmezhetetlen” – írta az aradi színház honlapján Nótáros.

A radikális jobboldali nézeteit nem titkoló Dörner, az *Átlátszó.hu* portál által közölt pályázatában többek között azt írta, hogy az Új Színházat Hátország színházra keresztelné át, a névváltoztatás pedig „a szociál-liberális iga alatt nyögő magyarságot” jelképezne. Kifejtette: Csurka István drámaíró tenné meg inténdánsnak és utalt arra, hogy a nemzeti-jobboldali sajtóból toborozna nézőközön-

seget. Dörner Györgyöt annak ellenére nevezte ki Tarlós István, Budapest főpolgármestere, hogy az illetékes szakmai bizottság 6-2 arányban Márta István eddigi igazgató pályázatát támogatta. Az Új Színház élén történt vezetőváltás miatt kilenc budapesti színházigazgató nyílt levélben fordult a főpolgármesterhez. „Szakmai program helyett szélsőségesen radikális manifesztum, amelynek felháborító tartalma 2011-ben Európában elfogadhatatlan” – írja mások mellett Eszenyi Enikő, Mácsai Pál és Szirtes Tamás az új igazgató pályázatáról. Közben a Facebookon tiltakozó tüntetést hirdettek Dörner kinevezése ellen, a szervezők október 21-én akarnak demonstrálni az Új Színház előtt. ◀

Dörner György

Fotó: MTI

Füst Milán-darab Szatmáron

Sike Lajos

▶ Sajtótájékoztatóval egybekötött főpróbán vettek részt hétvégén a szatmári újságírók, akik az Északi Színház Harag György Társulatának legújabb, *Boldogtalanok* című Füst Milán-előadását tekinthették meg. Az október 14-én bemutatásra kerülő előadást a leghíresebb romániai rendező, Radu Afrim vitte színpadra. A direktornak ez volt az első magyar rendezése, amelyet elmondása szerint az is nehezített, hogy nemcsak a színészek, hanem az előadás szövege is magyar. „Bár több mindent fordítottam ma-

gyarból, magyar színháznál még nem rendeztem. Most, az első ilyen munkám után kijelenthetem, szükségem volt egy ilyen tapasztalatra” – fogalmazott az *Új Magyar Szónak* Radu Afrim. Elmondása szerint pozitív tapasztalat, hogy a magyar színészek valójában sokat adnak a szakmájára és mélyen átérzik a darab mondanivalóját, jelen esetben annak drámaiságát. A vasárnap esti főpróba meggyőzte az újságírókat arról, hogy Keresztes Attila, a társulat művészeti igazgatója jó rendezőt választott a megjelenítéséhez. A háromnegyed – százados mű, melynek szereplői az akkori

külvárosi viszonyok nyomorában próbálnak megkapaszkodni, annyira idősekrűnek tűnik, mintha Füst Milán a mai gazdasági és társadalmi válság tapasztalataiból alkotta volna. Persze, az elesettség, a lecsúszottság témája önmagában a színpadon sem lehet szórakoztató, legfeljebb elgondolkodtató. Füst Milán lírai szövegét a modern színpadi technikákkal, nagyon jól kitalált fény-, hang- és zeneeffektusokkal, valamint Iuliana Válsan felkészítve ki egészítve és aláfestve Radu Afrim mégis olyan előadás- sá varázsolta, amely lenyűgözi a nézőt. ◀

Sikerese volt a bábosrandevű

Kovács Zsolt

▶ „A háromszéki gyerekeknek és felnőtteknek kiváló szórakozást, a szakmának pedig bemutatkozási lehetőséget és tapasztalatcsere-t jelentett a bábostalálkozó – értékelte lapunknak a Cimborák 3 – Erdélyi Magyar Bábotalálkozót Nagy Kopeczky Kálmán. A sepsiszentgyörgyi Cimborák bábtársulat vezetője, a találkozó szervezője elmondta, a vasárnapig tartó találkozóon 12 társulat és két egyéni előadó 25 előadását mutatták be, a rendezvény azonban több egy egyszerű

seregszemlénél. „A bábos szakma gondjai folyamatosan oldódnak meg, nagyon sok fiatal, főiskolás vagy már végzett bábos érkezett Sepsiszentgyörgyre, sokan saját költségükön jöttek el Háromszékre. Ez a szakma találkozója volt, ahol Erdélyből minden magyar bábosnak joga volt véleményt nyilvánítani” – fogalmazott Nagy Kopeczky Kálmán. Hozzátette: a társulatok jó irányba haladnak, mindenhol előrelépés tapasztalható, az előadások elmélyültebbek, tartalmasabbak és színesebbek. „További pozitívum, hogy egyre töb-

ben társalmi és alkalmaz- nak, így szervezőt, zeneszerzőt foglalkoztatnak” – hangsúlyozta a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház bábtársulatának vezetője, aki szerint egyaránt van létjogosultságuk a nagy színházaknak, és az egy-két fős társulatoknak is, amelyek kisebb, vidéki településekre is eljuthatnak. A társulatvezető elmondása szerint, jó, hogy nincs kizárólag egy trend az erdélyi bábos szakmában, mivel így rengeteg, stílusában egymástól nagyon különböző előadást láthattak a szentgyörgyi nézők. ◀

Készülnek a FFEST-re

Sipos M. Zoltán

► A hazai filmművészeti egyetemeken tanuló diákok szakmai párbeszédét hivatott ösztönözni a Diákkfilmek Nemzetközi Fesztiválja (FFEST) – jelentették ki a november 22-e és 24-e között ötödik alkalommal megrendezendő diákkifestivál szervezői tegnapi sajtótájékoztatójukon.

Fesztivál a találkozásért

„Elsősorban az a célunk, hogy a hét romániai filmes egyetem diákjai találkozzanak egymással, megismerjék a különböző, filmet oktató egyetemek törekvéseit és minél több olyan filmet lássanak, amelyet diákok készítettek” – hangsúlyozta Doru Pop, a fesztivál szervezője. A Babeş-Bolyai Tudományegyetem tanára elmondta, a fesztiválra, a korábbi évekhez hasonlóan, olyan, húsz percesnél nem hosszabb filmeket lehet benevezni, amelyeket kizárólag diákok készítettek. A szervezők szándéka szerint a fesztiválon jelen lesznek a kortárs román filmes szakma fiatal rendezői és szakemberei is, akik workshopok keretében bevezetik a mozgókép iránt érdeklődő diákokat a filmgyártás gyakorlati rejtelmeibe a film

A szervezők hangsúlyozták: a Diákkfilmek Nemzetközi Fesztiválja mára elismert fesztivállá nőtte ki magát. A szerző felvétele

megtervezésétől a projekt eladásán át a film legyártásáig.

... és a tanulásért

A fesztiválon a szervezők három workshopot szerveznek, ahol a diákok filmes szakemberektől, rendezőktől tanulhatnak, a tervek szerint alkotóműhely és operatóri workshop is helyet kap. Az idei fesztivál központi témája a klasszikus filmek adaptációja lesz, ebben a témában küldhetik

be a különböző egyetem diákjai a már kész filmeket. „Az az általános tapasztalat, hogy a diákok a már leforgatott vizsgafilmeiket hozzák el erre a fesztiválra. Érdekes tapasztalat, hogy általában a fikciós filmek a legsikeresebbek” – fogalmazott a sajtótájékoztatón Doru Pop. Idén első alkalommal támogatja a fesztivált a Román Nemzeti Filmközpont (CNC), eddig ugyanis főleg magyarországi forrásokból finanszírozták a fesztivált. „A CNC idén

130 ezer lejes összeggel támogatja a rendezvényt. Úgy értékeljük, hogy ezzel a gesztussal elismeri a fesztivál értékét. Korábban olyan, ma már neves fiatal alkotóknak számítók nevek vettek részt a fesztiválunkon, mint Felméri Cecília vagy a nagy népszerűségnek örvendő Robotzii animációsorozat román alkotói” – hangsúlyozta Szenkovics Dezső, a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem főtitkára, a fesztivál társszervezője. ◀

Kettős tükör

Már korábban is fordult elő, hogy romániai származású fellépő hívta fel magára a figyelmet külföldi televíziós tehetségkutatókon. Elég, ha Tolvai Renáta Megasztár-győztesre, vagy a Norvégiában hatalmas szakmai és közönségsikert kivívó Bogdan Alin Otára gondolunk. A szombaton lezajlott, németországi Das Supertalent nevű, szintén tehetségkutató versenyben újjólag egy román nemzetiségű férfi, Constantin Alexandru Bellu akrobatagimnász dobogtatta szét a tehetségkutatóban részt vevő zsűri és nézők mellkasát. De vajon miért külföldön próbálkoznak ezek az emberek? Vajon az történik, hogy nem csak az értelmiségieket, mesterembereket, napszámósokat, hanem a nemzetközi mércék alapján is „médiasztárolható” embereket is elszippantja a Nyugat? Ezek alapján kérdezhettük: vajon milyen képességekkel is rendelkezhetnek a jelenlegi, „ithon ülő” médiasztárok, akik főleg kormánykálással és ripacskodással árasztják el a tévéket.

(prier)

Röviden

Média, Tudományos és Kulturális Központ avatnak Kolozsváron

Bemutató rendezvényét tartja 2011. október 13-án 18 órai kezdettel, Kolozsváron, a Jókai utca 16. szám alatt felújított egykori Lázár házban a Kolozsvári Magyar Média, Tudományos és Kulturális Központ. Az új intézményben a Minerva Művelődési Egyesület és a Kós Károly Akadémia Alapítvány égisze alatt különböző tudományos, kulturális és média-programok lesznek majd otthonra. A rendezvényen bemutatásra kerül a Fűzfa Balázs által vezetett Savaria University Press Alapítvány gondozásában megjelent Dsida Jenő összegyűjtött verseit tartalmazó kötet. Láng Gusztávval, a kötet szerkesztőjével Kántor Lajos és Markó Béla beszélget. Dsida Jenő verseiből Laczkó Vass Róbert színművész szaval, valamint fellép a Kalapos Band.

A közösségi média tolja a tévék nézettségét

Sok szó esik a tévéműsorokról a közösségi oldalakon; minél több, annál nagyobb a nézettség – derül ki a Nielsen és a McKinsey Company közös kutatásából. A közösségi média felhasználói nemcsak fogyasztják a tartalmakat, hanem aktívan tovább is adják azokat. Ezt a jelenséget a televíziók is egyre inkább ki fogják tudni használni, ahogy a csatornák mind digitálisabbakká válnak megosztható videók vagy cikkek révén. A közösségi média egyre fontosabb szerepet fog betölteni abban, hogy a médiafogyasztók (és így a tévézők is) milyen módon bukkannak rá a számukra érdekes tartalmakra, és milyen módon lépnek kapcsolatba azokkal – olvasható a Nielsen Média Kutató Intézet blogján.

Székely legény az X-Faktorban

ÚMSZ

► A borzonti Baricz Gergőt beválasztották a legjobb 12 versenyző közé az RTL Klub X-Faktor című tehetségkutató műsorában, így egyedül ő képviseli Erdélyt a versenyen. A 21 éves Gergőnek Keresztes Ildikó lesz a mentora. Az X-Faktor 2011 ifjú tehetsége egy szál gitárral, kevés pénzzel, titokban indult el a tehetségkutató válogatójára. A budapesti X-Faktor-válogatóra barátja, Bagossy Norbert kísérte el, ő azonban csak a legjobb 150 versenyző közé került be. Baricz Gergő rettegve bár, de céltudatosan lépett mentora elé, aki egy kicsit megficskázta, mielőtt közölte volna döntését „Számodra ez a verseny véget ért – mondta komoly hangon Keresztes Ildikó, majd mikor már végleg elkeseredett volna az erdélyi muzsikussal, így folytatta: „de kezdődik egy új, az élő show-val”. A legjobb 24

A borzonti Baricz Gergő egyedüli erdélyiként szerepel az élő X-Faktorban

versenyző között még szerepelt a székelyudvarhelyi Abodi-Nagy Blanka is, de ő nem jutott tovább. A magyarországi bulvárlapok szerint Baricz Gergő mélysege és titokzatossága magával ragadta Ildikót, mentorsegédje, Kicska László is karizmatikusnak tartotta, így szerzett magának biztos helyet Ildikó csapatában. A 21 éves Gergő a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen tanul számítástechnikát, innen indult kalandos útjára barátjával, Bagossy Norberttel (akinek csak a legjobb 150 versenyző közé sikerült bekerülnie), szülei tudta nélkül. Édesapja a Hargita Népe című napilapnak elmondta, Gergő hatodikos korától hegedülni tanult Kolcsár Árpád zenetanártól, ám néhány év alatt bebizonyosodott, ezt a hangszeret nem kedveli. Kilenvedikes korától gitározik és énekel, a Salamon Ernő Gimnázium gitárkörében zenélt középiskolás korában. ◀

Hivatalos: pártlap lett a Krónika

ÚMSZ

► A Határok Nélkül a Magyar Sajtóért Alapítvány tulajdonosai tegnap találkoztak a Krónika szerkesztőivel, miután megszerezték a kolozsvári napilap többségi tulajdonjogát – értesült a Transindex hírportál. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a Krónika a felvásárlása a Tőkés László EP-alelnökhöz, illetve a nemrégiben bejegyzett Erdélyi Magyar Néppárthoz közel álló lapokból álló sajtótrösztöt erősíti. Mint ismeretes, a Budapesten bejegyzett alapítvány június 1-jén többségi tulajdont szerzett az Ud-

varhelyi Híradó Kft.-ben, amely a Csíki Hírlap, az Udvarhelyi Híradó, a Gyergyói Hírlap, a Vásárhelyi Hírlap című nyomtatott lapok, valamint az ezeket összefogó Székelyhon.ro portál kiadásáért felel. Az alapítvány a Szerencsejáték Rt.-től kapott 250 millió forint adományt használta fel erre a célra. Székely Róbert, az Udvarhelyi Híradó ügyvezető igazgatója kérdésünkre korábban azt állította: az akvizíciónak egyetlen célja van, megerősíteni a cég vezető piaci pozícióját – ennek érdekében Háromszéken, Kolozsváron és Besztercén is terjeszkedni fog a kiadó. Elismerve, a magyarorszá-

gi alapítvány egyik „alapembere” Liszkay Gábor, a Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft. tulajdonosa, a kormányközeli Magyar Nemzet című budapesti napilap igazgatófőszerkesztője. A szintén jobboldali beállítottságú Erdélyi Napló tavaly júliusban kelt el, a hetilapot a Magyar Nemzet kiadója – a tranzakció mögött szintén Liszkay Gábor áll. A napilapok felvásárlása után Karácsony Gergely és Doros Dávid, a Lehet Más a Politika képviselői közleményben bírálták az Orbán-kormányt, amely „egy alapítvány mögé bújva épít politikai háttérzást és sajtóbirodalmat Erdélyben”. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, Bucureşti, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA

2011. október 12.

A nap filmjei

TV2, 12.45

Old Shatterhand

Old Shatterhand és Winnetou útjai egy időre elválnak. Amikor egy fehérbőrű kisgyermek szüleit banditák gyilkolják meg, persze mindenki az apacsokra gyanakszik. Emiatt újra megkezdődik az értelmetlen öldöklés és több indián is meghal a fehér emberek bosszúja miatt. Erre aztán az apacsok is támadással válaszolnak, s csak Old Shatterhand és Winnetou képes arra, hogy rendet tegyen és megakadályozza a vérontást.

Pro Tv, 20.30

Veszélyes Bangkok

A szem és a Hírnök című borzongató thrillerek rendezőpárosa, a Hong Kong-i Pang fivérek ezúttal egy bérgyilkos sztorival álltak elő. Joe profi bérgyilkos. Legújabb küldetése Bangkokba hívja, ahol kíméletlen hőstünk megismerkedik egy fiatal tolvajfiúval és egy süket lánnyal. Az előbbit megtanítja mestersége fortélyaira, az utóbbiba beleszeret.

DUNA TV, 22.30

Hölgyválasz

John Clark chicagói ügyvéd élete csaknem tökéletes. És mégis mintha elrohanna mellette az élet, a családját is alig látja. Egyik nap John hazafelé tartva a vonatablakon át a gyönyörű Paulinára lesz figyelmes, aki a lerobbant Miss Mitzi's stúdióból bámul rá. A pillantás szinte kísérti a férfit, mígnem egyszer bemegy a stúdióba, ahol beiratkozik a táncanfolyam kezdő csoportjába.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bízunk 15.05 Arcvonások 16.05 Közelről 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 15.00 Híradás KultúrPresszó, Könyv- és lemeztéka 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek 8.10 Hangoló, Meditáció: adventista műsor 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Vendég a Stúdióban 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Közbeszéd (ism.) 7.30 Híradó 7.35 Kisváros (magyar sor.) (ism.) 8.30 Híradó 8.35 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.) 9.30 Híradó 9.35 Térkép (ism.) 10.05 Mad Men - Reklámőrültek (am. sor.) (ism.) 11.00 Család-barát 12.00 Unser Bildschirm 12.30 Srpski Ekran 13.02 Híradó - Déli 13.10 Költők társaságában 13.20 Kíváncsgosár 15.15 Utókor (ism.) 15.45 Heuréka! Megtaláltam! (ism.) 16.15 Önök kérték! (ism.) 17.10 Ízörzök: Egerszalók 17.40 A megregulázott fény 18.15 Kisváros (magyar sor.) 19.00 Híradó 19.30 Közbeszéd 20.00 Térkép 20.30 MacGyver (am.-kan. sor.) 21.30 Kis Dorrit (angol minisor.) 22.20 Hírek 22.30 Hölgyválasz (amerikai romantikus vígj., 2004) 0.15 Dunasport 0.20 Forradalmi ifjúság

TVR 1

7.00 Reggeli híradó 8.00 Románia, nap mint nap! (live) 10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (sor.) 11.25 Kortárs hírességek: Audrey Hepburn 12.20 TVR 55 12.40 A palota legendái: Lim Sang (ism.) 13.00 Hírek 14.45 Közéleti híradó 15.15 Teleshopping 15.30 Hasonszöriek (ism.) 16.00 Együttélés 17.00 Hírek 18.30 Regina Esther 18.25 A palota legendái: Lim Sang (sor.) 19.45 Sport 20.00 Hírek, időjárásjelentés 21.10 Dr. House (amerikai sorozat) 22.45 Túl a hírességen 22.50 Szerelem a képernyőn túl 23.10 Leningrad (orosz-angol háborús film-dráma, 2009) 1.00 Psych - Dilis detektívek (amerikai krimisor.) 1.50 Közérdek (ism.) 2.20 La vie en rose (ism.) 3.05 Sport (ism.) 3.20 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

11.00 Találkozás egy idegennel (amerikai krimi) 12.45 Topmodell leszek! 13.40 Feleségcsere 14.40 Órangyal (sorozat) 15.40 Doktor House (ism.) 16.35 Nyomtalanul (sorozat) 17.30 Gyilkos számok (ismétlés) 19.20 Jóbarátok (sorozat) 20.20 Két pasi (ism.) 21.15 Doktor House (sorozat) 22.15 A szellemhajó (amerikai-ausztr. akcióf., 2002) 0.05 Terepen (sorozat) 1.00 Futballista-feleségek

m1

6.56 Ma Reggel 10.00 Bűvölet (olasz sor.) 11.00 Királyok csillaga (olasz történelmi dráma, 2007) 12.45 A Szent Mihály-kápolna (dokumentumf.) 13.01 Híradó délben 13.25 Kárpát Expressz 13.55 Hrvatska kronika 14.30 Ecranul nostru 15.00 Tudástár 2011 15.30 Válogatás az Országos Természetfilm-fesztivál filmjeiből 16.00 Angyali érintés (am. sor.) 16.50 Sólyom és galamb (olasz sor.) 17.40 MM 18.40 Észak és Dél (am. kaland sor.) 19.30 Maradj talpon! 20.30 Híradó este 21.00 Sport hírek 21.15 Hacktion (magyar akció sor.) 22.10 On the spot 23.05 Az Este 23.40 KorTárs 0.10 "A király beszéde" igaz története (dokumentumf.) 1.00 Szellem a palackból... 1.25 Sport hírek 1.35 Észak és Dél (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (am. sor.) 8.35 Familie Dr. Kleist (sor.) 9.35 Késhegyen 10.20 Kaland és természet 10.50 Dokumentumfilm 11.00 Vallomások (ism.) 12.00 Hírek 12.30 Biznisz óra 13.30 Miért ABC 13.20 Dokumentumfilm 13.30 Jamie belevág 14.00 Szentek és mesterségek (ism.) 14.35 Együtt Európában 15.30 Teleshopping 16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.) 17.00 Vallomások (live) 18.00 Hírek 18.30 Angyali meló (amerikai vígjáték, 2000) 20.15 Szerelem a képernyőn túl 20.25 Biznisz óra 21.10 Késhegyen 22.00 Hírek 23.00 Testvérség a borban 23.30 30 Rock (amerikai vígjáték sorozat) 0.00 Csillagközi romboló (amerikai-ang. akció sor.) 0.55 Familie Dr. Kleist (sor.) (ism.) 2.30 Légy formában (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek (live) 13.00 Sport.ro Hírek (live) 13.10 Pontos sportidő (live) 14.00 Sport.ro Hírek (live) 16.00 Sport.ro Hírek (live) 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 20.00 Pontos sportidő (live) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Boxbuster: Nagy meccsek

m2

5.15 Portugál képeslapok 5.55 Árak és energia 6.25 Hajnali gondolatok 6.28 Kárpát Expressz 6.55 Ma Reggel 10.00 Közvetítés a parlament üléséről 17.00 Magyar évszázadok 17.15 Mindentudás Egyeteme 2.0 18.10 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 18.55 Angyali érintés (amerikai sor.) 19.40 Esti mese: A bűvös körhinta, A bűvös körhinta 20.00 Sólyom és galamb (olasz sor.) 21.00 Híradó este 21.29 Sport hírek 21.35 Maradj talpon! 22.30 Telesport - Vívó világbajnokság 23.20 Stingers (ausztrál krimisor.) 0.10 Az Este 0.40 On The Spot: Izrael (dokumentumf.) 1.30 Bűvölet (olasz sor.) 2.20 Mindentudás Egyeteme 2.0 3.15 Magyar válogatott 4.10 Jelfák 4.20 Magyar évszázadok 4.40 Úton - Spanyolország

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 Pro Tv hírek, Sport, Könyvbemutató 10.00 Egyre távolabb (kanadai romantikus dráma, 2006) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.) 13.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 14.00 Csak veled (am. rom. vígj., 1994) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Veszélyes Bangkok (amerikai akcióthriller, 2008) Sz.: Shahkrit Yamnarm, Nicolas Cage 22.30 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 23.00 A rejtély (am.-kan. thrillersor.) 2.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 3.30 A rejtély (am.-kan. thrillersor.) (ism.)

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.45 A kötelék (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 Amor real (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 A lángoló ég alatt (sorozat) 19.30 A csábítás földjén (sorozat) 20.30 A szerelem győzelmé (sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Perro amor (sorozat) 23.30 Szerelmeink (román sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Fókusz reggel Közzszolgálati magazin 7.55 Reggeli Reggeli magazinműsor 10.05 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.10 Asztró Show 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel 15.01 A szív útjai (török sorozat) 16.15 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiai sorozat) 17.15 Sarokba szorítva (amerikai sorozat) 18.20 Sarokba szorítva (amerikai sorozat) 19.30 RTL Klub Híradó 20.15 Fókusz Közzszolgálati magazin 21.20 Barátok közt (magyar sorozat) 22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló, A megmértetés 23.40 Vámpírnaplók (amerikai kalandfilm sorozat) 0.35 Reflektor - Sztármagazin 0.50 Őrült vadászat (am. horror, 2007)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Családban (román sorozat) (ism.) 10.00 Sajtószemle - Mircea Badea műsora 10.50 Menyasszony a fiannak - reality show 11.30 Csillagháló - szórakoztató műsor (ism.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Menyasszony a fiannak - reality show 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 20.20 Nyerj 60 másodperc alatt - szórakoztató műsor 21.50 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (román dráma sor.) 23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 23.50 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live) 1.05 A Da Vinci-rejtély (amerikai akcióthriller, 2006)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 Las Bandidas (fr-mexikó-amerikai-vígjáték) 12.50 Houdini, a halál mágusa (angol-ausztrál dráma) 14.35 Gyilkos a családban (kanadai film) 16.15 A maffia feketelistája (am. film) 18.10 Pokolba a szerelemmel (am. vígjáték) 20.05 A három testőr visszatér (kalandfilm) 22.00 A szomszéd nője mindig zölddebb (am. vígjáték) 0.00 Banditák (am. vígjáték)

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr (ism.) 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Mokka habbal 10.50 Stahl konyhája 11.00 Babapercek 11.10 Teleshop 12.45 Old Shatterhand (NDK-francia-olasz western, 1964) 14.30 EZO.TV 15.30 Psych - Dilis detektívek (krimisor.) 16.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) 18.25 Update Konyha 18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.) 19.30 Tények 20.20 ÖsszeEsküvők (valóságshow), A Döntés Utána: Skandinávoltó sorsolás 21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.15 Aktív 22.50 Doktor House (am. sor.) Közben: Kenősorsolás 23.50 Született feleségek (amerikai vígjáték sor.) 0.45 Aktív Extra 0.50 Esküdj! 1.20 Tények Este 1.55 EZO.TV 2.30 Egy tisztázatlan ügy (auszt. krimi, 2006)

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (telenovella) (ism.) 8.00 Családban (román sorozat) (ism.) 9.00 Teleshopping 9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat) 10.30 NCIS (amerikai krimisor.) 11.30 Fințescu hídja 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat) 15.00 Családban (román sorozat) 16.00 A cseresznye a tortán 17.00 Lököttek (vígjáték sorozat) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 Titkos szerelmek (telenovella) 20.30 Kötelkedők krónikája 22.15 Lököttek (vígjáték sorozat) 23.15 Mondenii - szórakoztató műsor 23.45 NCIS (amerikai krimisor.) 1.00 Fințescu hídja (ism.) 2.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.) 3.00 Autofórum (ism.) 3.30 Teo (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A szív úrnője (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 Véletlen anyja 22.30 Cancan TV 0.30 Kanal-D Hírek 1.15 Véletlen anyja (ismétlés) 2.30 Ez Románia!

HÍR TV

7.30 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Versus (ism.) 10.30 Globál (ism.) 11.00 Híradó Friss napi információk 11.30 Zöld övezet (ism.) A hírTV környezetvédelmi magazinja 12.05 Stopper (ism.) 12.30 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 13.00 Déli híradó 13.35 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) Vitaműsor újságírókkal 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Vetítő (ism.) 15.06 (ism.) 16.00 Híradó Friss napi információk 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Ősök tere (ism.) 17.30 Paletta 18.00 Híradó 18.30 Iskolapédia 19.20 Retrográd 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 21 22.35 Lapzártá (ism.) 23.00 Híradó 23.30 Ikon 0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétépítők - Otthonunk melege 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők 9.00 Hogyan csinálják? Denim, Borospohár, GPS, Alumínium 10.00 Hogyan készült? 11.00 A túlélés törvényei 12.00 Amcsi motorok - OCC bemutatás 13.00 Autókereskedők - Lancia Delta Integrale 14.00 Autókereskedők úton - Mercedes 15.00 Állítólág... - Koporsó 16.00 Hogyan készült? 17.00 Amcsi motorok - Úton - európai körút 18.00 Autókereskedők - Range Rover 19.00 A túlélés törvényei - Dominikai Köztársaság 20.00 Állítólág... - Beton-vitorlázógép 21.00 Hogyan készült? 22.00 A túlélés törvényei - A vörös sziklák vidékén 23.00 Egy idióta külföldön 0.00 Hétpólya a világ körül 1.00 Autókereskedők 2.00 A túlélés törvényei

ETV

10.00 A honfoglaló magyarok művésze 10.30 Átjáró 16.00 Híradó 16.15 Metszet 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Híradó 17.40 Izeltő 14.45 Kalendárium 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Akio, a japán néptáncos 18.30 Híradó 19.00 Hitélet 20.00 Útmutató 20.15 Made in Hungary 20.30 Benedek doktor csodakútja 21.00 Hitélet 21.30 Híradó 22.00 Átjáró

Október 11., kedd

Az év 40. hete és 284. napja, hátravan 81 nap

Ma **Brigitta, Mária és Sándor** napja van. A Brigitta kelta eredetű női név. Jelentése: magasztos. A Mária bibliai eredetű női név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult. A Sándor az Alexander név rövidülésének magyaros alakja. Holnap az **Edvin és Rezső** nevűek ünnepe.

Évforduló

- 1881 – David Henderson Houston feltalálja a tekeres-filmes fényképezőgépet.
- 1887 – A. Miles feltalálja a liftet.
- 1944 – Horthy kormányzó megbízottai Moszkvában aláírják az előzetes fegyverszüneti megállapodást.

Vicc

– Mondja, főúr, ez most a számla, vagy az éttermet próbálja meg eladni nekem? – kérdezi csodálkozva a vendég a főpincért a számlát nézegetve.

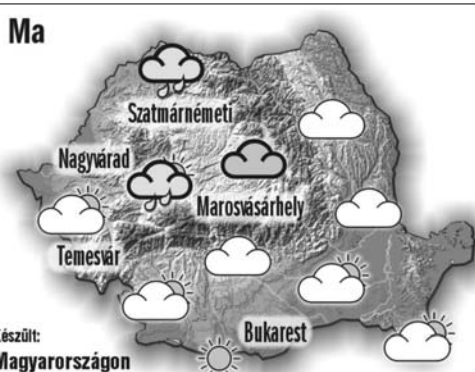
Recept

Pizza padlizsánnal, paprikával

Hozzávalók: kelt tészta; a

feltéthez: 1 db padlizsán (35-40 dkg), 1 db nagyobb piros színű paprika, 10 dkg mozzarella, 6-8 friss bazsalikomlevél, 2 ek olívaolaj, só. **A mártáshoz:** 1 db közepes hagyma, 1 gerezd fokhagyma, 4 db nagyobb paradicsom, só, kevés csili.

Elkészítése: A szokott módon kelt tésztát készítünk. A padlizsánt meghámozzuk, kb. ½ cm-esre karikázzuk, és sütőpapíros, olajos tepsibe rakjuk, enyhén sózzuk, olajat spriccelünk rá. 18-20 perc alatt elősütjük. A paprikákat nagyobb darabokra vágjuk, megsütjük, meghámozzuk, vékony, hosszú csíkokra vágjuk. A mártáshoz olajon üvegesre pirítjuk a hagymát, hozzáadjuk a zúzott fokhagymát és a felkockázott paradicsomokat. Sózzuk, kevés csilit adunk hozzá, besűritjük. A sütőt előmelegítjük, a megkelt tésztát a sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük. A mártás felét eloszlatjuk a felszínén, bazsalikomleveleket teszünk rá. Erre kerülnek a padlizsánszeletek, rájuk a maradék paradicsomszósz és a kis mozzarelladarabok, végül a paprikacsíkok és a bazsalikomlevelek. Előmelegített sütőben 12-14 perc alatt ropogósra sütjük.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Erdélyben nagyrészt erősen felhős lesz az ég, eső, zápor is kialakulhat. A keleti, délkeleti területeken több napsütés, száraz idő várható. A változó irányú szél többnyire mérsékelt marad.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	18°C	9°C
Brassó	10°C	8°C
Bukarest	18°C	8°C
Csikszereda	9°C	8°C
Kolozsvár	15°C	9°C
Marosvásárhely	14°C	9°C
Nagyvárád	17°C	11°C
Szatmárnémeti	16°C	11°C
Temesvár	17°C	9°C

A rideg valóság

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

A butasággal szemben nagy türelemre van szükségünk. Mást nem is igazán tehetünk, mint türelmesen kivárjuk, amíg az ostoba ember is megérti a saját útját. Mert ha rátalál a sajátjára, akkor a világot is érteni fogja. Aki önmagát érti, az mindent ért. Sokszor viszont az ember büszke a saját ostobaságára. Ilyenkor szinte

reménytelen a helyzet, hiszen a büszkeség eleve kizár minden lehetőséget a tanulásra vagy a dolgok megértésére. Az ilyen embert kerüld ki. Ne pazarold magadat olyanra, aki nem hogy nem tud bölcs lenni, de nem is akar. Őt ugyan meg nem javíthatod, viszont magadat is veszélybe sodrod. A büszke ostobaság ugyanis felettebb veszélyes.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Figyeljen mások mondandójára. Figyelmességével megajándékozza a másik felet, és még hálás is lesz érte.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Magánéleti vonatkozásban kellemes változásokra számíthat. Mozgalmasnak ígérkezik napja.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A tényeket el kell fogadnia, hiszen úgy sem tudja egyedül megváltani a világot. Ne az árral szembe menjen.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Érdekes információ birtokába jut. Azokra a kérdésekre kaphat feleletet, amelyek a mostani életvitelét jelentősen befolyásolják.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Egy házasság a végéhez közeledhet. Egyszerűen csak arról van szó, hogy ezentúl egymástól függetlenül élje életüket.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Nem javul az anyagi helyzete, pedig várja már, hogy jobb legyen. Türelemtelensége érthető.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Az a cél, ami valamikor fontos volt, most csak mellékvágyán az életében. Sokkal helyesebb a jövőre nézve új terveket készíteni.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Ismét megbékélt önmagával. Ez a hangulat jobban áll önnek, örömet leli abban, ha a véleményét kéri.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Váratlan kiadás miatt hajlamos lesz bosszankodni. Jobb, ha nem beszél úgy sem tudja egyedül megváltani a világot. Ne az árral szembe menjen.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Adódhatnak konfliktusok a mai napon, de ezeket kezelje okosan! A tanulságokat mindenképpen le kell vonni.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A mai nap kiváló a tervek, célkitűzések meghozatalára. Amit most elhatároz, azt hamarosan véghez is viheti.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Kövesse figyelemmel pénzügyesait, ügyeljen a kiadásokra. Egyébként pillanatok alatt eltűnik a pénz.

***	BEMUTATÓ-PROGRAM	MAGYAR SZÍNESZ (LAJOS)	EGYFÉLE BANYAJÁRAT	RÉGI KORSZAK	***	KICSI	KIEJTETT BETŰ	TAS EGYIK TÁRSA	JÁMBORRÁ TEVŐ
SZŰRŐ					HITVESÜNK SZÜLEJE				
RÉGI FIZETŐ-ESZKÖZ					MEZTELEN SZŰRŐ-FEGYVER				
FELSZÓLÍT							IGEN AM KERTI ÉPÍTMÉNY		
A CSODALKOZÁS SZAVA		A HOLT LELKEK ÍROJA						LARGE (RÓV.)	LAKODALOM
***						ULRIK BECÉZVE			
SZESZES ITAL, ITÓKA				PUFFAD ATLÉTIKA (RÓV.)		EGY FŐ KAPJA			
GÖD PATAKJA					KÖVÉR (TRÉF.)				
ÉLES ELLENTÉT					FÁBA BEMETSZ				
EGYEZŐ, ROKON							ISTENNŐ VAN BENNE!		

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Kísért a Cozma-tragédia

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ Letartóztatták tegnap hatóságok azt a giurgiui férfit, aki felelős Chauncey Hardy amerikai kosaras, a helyi CSS kosárlabdacsapat játékosának haláláért. Ionuț Adrian Tănăsioaia önként feladta magát a rendőrségen, amikor megtudta, hogy elhunyt a 23 éves sportoló. Arra azonban nem adott egyértelmű választ, hogy mi is történt szombatról vasárnapra virradóan, a giurgiui Emotione mulatóban.

A Hardyval hajnalig együtt ünneplő csapattársak azt állítják, hogy semmit sem láttak, s legalább két verziója van a mulató vendégei tanuvalomásainak is. Tény azonban, hogy Chauncey Hardy kómás állapotban, péppé vert arccal és súlyos agyi sérülésekkel került a giurgiui sürgősségre, majd onnan a bukaresti Bagdasar Arseni kórházba. A három órát meghaladó nehéz műtét alatt a kosaras szíve megállt, de sikerült újraéltetni. Az operációt követő újabb szívstoppal szemben azonban az

orvosok tehetetleneknek bizonyultak.

Egyes tanúk szerint a sportolónak azért kellett életével fizetnie, mert felkérte Ionuț Adrian Tănăsioaia barátját. A 25 esztendőes férfi bevallotta, hogy ütött, de azt állítja, hogy csak egyszer, mert áldozata azonnal összeesett, és beverte a fejét a cementpadlóba. Tănăsioaia egyéb-

ként Giurgiu tiszteletbeli polgára. A rendőrség szerint büntetlen előéletű, s jelenleg halált okozó ütések miatt van a rácsok mögött. Emil Vucă, a Gypsy Gypsyanuk is nevezett Tănăsioaia ügyvédje azt nyilatkozta: a kosaras provokált azzal, hogy táncra kérte fel ügyfele barátját, és nem akart eleget tenni annak a felszólításnak, hogy tá-

vozzon. Innen aztán elfajultak a dolgok, Tănăsioaia meglökte Hardyt, aki elesett és beverte a fejét. A mit sem tudó támadó távozott a mulatóból, de amikor a tragikus fejleményekről értesült, azonnal jelentkezett a rendőrségen, ahol beismerte tetteit. Az körbonctani intézetnek még fényt derítenie arra, hogy pontosan mi okozta

Chauncey Hardy halálát, és mi volt Tănăsioaia ökölcspapjának a szerepe a tragédiában.

Carmen Tocală végig a kosaras mellett volt a fővárosi Bagdasar-kórházban. Hardy elhunyt után a Román Kosárlabda-szövetség elnöke megígérte, hogy a romániai kosarasok szerződéseibe külön kitételként kerül be az éjjeli klubokba és a mulatóhelyekre való belépés tilalma.

Az Egyesült Államok nagykövetségének illetékesei azt nyilatkozták, hogy mélyen elítélnék minden erőszakos cselekményt, különös tekintettel az amerikai állampolgárokra.

A CSS Giurgiu és a Román Kézilabda-szövetség illetékesei tegnap felvették a kapcsolatot Chauncey Hardy családjával, és arról értesültek, hogy anyagi helyzetük nem teszi lehetővé a koporsó hazaszállítását. Így nem kizárt, hogy a sportolót elhamvasztják.

Az eset nemcsak a nemzetközi sportberkekben is óriási visszhangot. A hazai sajtó párhuzamba állította Marian Cozma veszprémi tragédiájával. ◀

Chauncey Hardy, a CSS Giurgiu játékosa

Ionuț Adrian Tănăsioaia, Giurgiu díszpolgára

▶ Röviden

Ismét bajban Adrian Mititelu

A Román Labdarúgó-szövetség (ELSZ) és a profiligai (LPF) jogi szakértői tegnap sajtótájékoztatót tartottak verték vissza Adrian Mititelu vádjait mondván: az FRF-ből kizárt Universitatea Craiova tulajdonosa adott ponton két kereskedelmi társaságot működtetve jutott jogtalan ténvétközvetítési díjakhoz. Mititelunak nem szabadott volna polgári törvényszékhez fordulnia sem, mert az szabályellenes.

Román tornászszikerek

A csapat negyedik helye után három román tornász az egyéni összetettbe és a szerenkenti döntőbe is bejutott a Tokióban zajló 43. tornász-világ bajnokságon. Flavius Koczi (87.732 pont) a 14., Marin Drăgulescu (87.032) pedig a 21. helyről várja a folytatást egyéni összetettben, s mindketten ott lesznek az ugrás döntőjében is. Marius Berbecar a felemáskorlát fináléjába kvalifikálta magát. A magyar Berki Krisztián a legmagasabb pontszámmal jutott a lólengés döntőjébe, Hidvégi Vid pedig a nyolcadik eredménnyel.

Elődöntőben a magyarok

Asztalitenisz

ÚMSZ

▶ Csoporthelyként jutott negyeddöntőbe a magyar női válogatott a lengyelországi Gdanskban zajló asztalitenisz-Európa-bajnokság csapatversenyében. Tégllás Péter együttese 3-0-ra nyert Szerbia és Szlovákia, s 3-2-re a házigazda Lengyelország ellen, Lovas Petra három, Póta Georgina és Tóth Krisztina két-két, Madarász Dóra és Pergel Szandra pedig egy-egy győzelmet aratott. A C csoportból másodikként a lengyelek jutottak tovább.

A B csoport tagjaként a román csapat veretlenül zárt a kvartett élén, miután 3-2-re nyert Ukrajna és Németország, s 3-0-ra Oroszország ellen. Elisabeta Samara öt győzelmet aratott, Daniela Dodean három, Szócs Bernadette Cynthia pedig egyet, a németek ellen Iulia Necula is játszott. Ebből a csoportból a németek jutottak még tovább.

Az A betűjelű kvartettből Hollandia és Csehország jutott a legjobb nyolc közé, a D betűjelűből pedig Fehéroroszország és Spanyolország. Tegnap már az elődöntőbe jutásért játszottak. Tóth Krisztina, Póta Georgina és Lovas Petra győzelmeivel a magyarok 3-2-re verték a németeket, akik Tóth és Póta ellenében arattak két sikerüket. A már biztosan érmes magyarok a döntőbe jutásért azokkal a hollandokkal játszanak, akik 3-0-ra gázolták el a spa-

nyolokat. A fehérorosok 3-2-ra nyertek a csehek ellen, és a lapzártá után befejeződött román-lengyel párharc győztesével csapnak össze a döntőbe jutásért.

A női után a magyar férfi válogatott is bejutott a legjobb nyolc közé, igaz, csak a B csoport második helyéről. A magyarok kikaptak a csoportgyőztes oroszoktól (0-3), de legyőzték az angolokat (3-0) és az esélyesebb fehérorosokat (3-2), Jakab János és Patantyús Ádám két-két győzelmet aratott, Kosiba Dániel és Fazekas Péter pedig egyformán egyet, míg Nagy Krisztián egy vereséggel zárt.

A C csoportban a románok három vereséget szenvedtek: 1-3 Ausztriával, 2-3 Görögországgal és 1-3 Franciaországgal. Az egyéni teljesítmények: Adrian Crișan – 1 győzelem, 1 vereség, Andrei Filimon – 1-3, Ovidiu Ionescu – 0-3, Constantin Cioti – 2-0, Szócs Hunor – 0-2.

A magyarok mellett a legjobb nyolc közé jutottak a németek, a horvátok, az oroszok, az osztrákok, a görögök, a portugálok és a svédek. A román csapat a 9–16. helyekért küzdött, és 3-1-re kikapott a fehéroros válogatottól. Ovidiu Ionescu megszerezte az első győzelmet, de utána csak vereségek következtek.

A negyeddöntő párosítása: Németország–Görögország, Horvátország–Ausztria, Oroszország–Svédország és Magyarország–Portugália. ◀

MOL Liga: hazai sikerek

Jégkorong

ÚMSZ

▶ A hazai együttesek nyertek a magyar-román jégkorongbajnokság, a MOL Liga vasárnap esti játéknapján. A listavezető Dab.Docler 4-2-re kapott ki Miskolcon a Jegesmedvék csapatától. Brassóban a Corona Fenestela gólarányt javított a Sapa Fehérvár AV19 farmcsapatával szemben, 7-1. Antal Előd tanítványai 5-0-ra vezettek a második harmad végén, s góljaikat Nagy Csaba, Bor-

A táblázaton:	
1. Dab.Docler	12 8 0 4 51-28 24
2. Csíkszereda	9 8 0 1 48-18 23
4. Brassó	11 6 0 5 47-37 19
4. Miskolci JJSE	9 5 0 4 38-22 16
3. Fehérvár	11 6 0 5 43-44 16
6. FTC	10 4 0 6 29-39 12
7. Steaua	10 2 0 8 28-61 7
8. Újpest	10 2 0 8 25-60 6

sos Attila (2), Andrej Rajcak és Imecs Attila szerezte. A házigazdák 36, ellenfeleik pedig 16 percet játszottak emberhátrányban. Főlényesen nyert a címvédő HSC is: 9-2 Csíkszeredában a sereg-

hajtó Újpesti TE-vel. A második harmad derekán már 6-0 állt az eredményjelzőn, s a hármas sípszög Lubomir Hurtaj (3), Mihály Ede, Moldován Ervin, Jozef Hruby, Vaclav Novak, Góga Attila és Becze Tihámér volt eredményes. A csíkiak dögát könnyítette, hogy a lila-fehérek 50 percet voltak emberhátrányban. Lapzártá után Ferenvárosi TC–Miskolci JJSE mérkőzést rendeztek ma este pedig HSC Csíkszereda–Sapa Fehérvár AV19 farm- és Steaua Rangers–Újpesti TE-találkozókra kerül sor. ◀

Afrika-kupa 2012

Kialakult a 2012-es labdarúgó-Afrika-kupa mezőnye, miután a selejtezők 44 résztvevője 11 csoportba osztva vívott körmérkőzést. Az Egenlítő Guineában és Gabonban sorra kerülő Afrika-kupa csoportjainak sorsolását október 29-én tartják az Egenlítő Guinea-i Malabóban. A résztvevők: Egenlítő Guinea (rendező), Gabon (rendező), Mali, Guinea, Zambia, Líbia, Marokkó, Szenegál, Burkina Faso, Niger, Elefántcsontpart, Ghána, Szudán, Angola, Botswana és Tunézia.

Tizenhatan a továbbjutásért

Labdarúgás

Híresszefoglaló

▶ Ma este kerül sor a jövő évi labdarúgó-Európa-bajnokság selejtezősorozatának utolsó 22 mérkőzésére, amelyeken eldől, hogy a biztos résztvételt jelentő fennmaradt öt helyre, illetve a pótselejtezős pozíciókra mely válogatottak érnek oda.

A D csoportban, tét nélküli mérkőzésen Albánia Romániát fogadja – 21 órától a Dolce Sport sugároz élőben. Victor Piturca Lung jr. – Nicolijă, Luchin, D. Goian, Latovlevici – Cocis, Bourceanu, Adr. Cristea – Torje, B. Stancu, Mutu összeállításban kezdhet. A párizsi francia-bosnyák párharc a csoportelsőségről dönt.

Az E csoportban a magyar

együttes is tét nélküli meccsen látja vendégül a Puskás Ferenc Stadionban Finnország legjobbjait. A csoportgyőztese, Hollandia már biztosan ott lesz a kontinensviadalon, a németalföldieket fogadó – jelenleg második – svédek pedig legrosszabb esetben is pótselejtezős résztvevők, de ha nyernek ma, akkor legjobb másodikként automatikusan kijutnak az Eb-re. Szintén ma este, Moldova San Marinót fogadja.

Az A csoportban Belgium és Törökország küzd a pótselejtezőt jelentő második pozícióért, előbbi a biztosan Eb-résztvevő, csoportgyőztes németek vendége lesz, utóbbi pedig Azerbajdzsán csapatát fogadja. Asztnában kazah-osztrák párharcot rendeznek.

A B csoportban Oroszország nagy valószínűséggel el-

ső helyeztekként kvalifikál a kontinensstornára, ehhez arra van szüksége, hogy a pont nélkül az utolsó pozíciót elfoglaló Andorrát legyőzze hazai pályán. A pótselejtező hazai pályán. A pótselejtező hazai pályán. A pótselejtező hazai pályán.

A C csoportban Észtország és Szerbia van versenyben a második helyért, előbbi együttes azonban ma már nem játszik, így a Szlovéniában pályára lépő szerbeknek saját kezükben van a sorsuk: ha nyernek, pótselejtezőt játszhatnak. A pescarai olasz-északir összecsapásnak nincs tétje.

Az F csoportban a jelenleg kétpontos előnnyel első Görögország és Horvátország van versenyben, előbbi Grúziában szerepel, míg utóbbi a

letteket fogadja Rijekában. A harmadik mérkőzésen Izrael lesz Málta vendége.

A G csoportban már minden fontos kérdés eldőlt, a bolgárok a walesieket, a svájciak pedig a montenegróiakat fogadják.

A H csoportban ma Koppenhágában összecsapó Dánia és Portugália között van nagy versenyfutás – ugyanakkor a harmadik norvégok is elérhetik a pótselejtezős pozíciót, ehhez hazai környezetben kell vernüik Ciprust, miközben Dánia legyőzi a portugálokat.

Az I csoportban a címvédő spanyolok már biztos résztvevők, a pótselejtezőre Skóciának és Csehországnak van még esélye odaérni: előbbieket Alicantében játszanak a világbajnokokkal, utóbbiak Kaunasban a litvánokkal. ◀